

**ALMAE MATRIS ALUMNI CROATICAE
DEUTSCHLAND e.V.**

U Frankfurtu na M., ožujka 1993

Riječ uredništva

Poštovani čitatelji,

kako se bližila prva obljetnica osnivanja AMAC-Deutschland e.V., na jednom od naših redovitih – uvijek otvorenih – sastanaka srijedom, rodila se misao kako bi bilo shodno urediti Glasnik našeg društva. Zamisao jest da se oslika rad i svrha AMAC u S. R. Njemačkoj i drugdje.

S jedne bi strane ovaj Glasnik našim članovima poslužio kao izvještaj i pismeno svjedočanstvo naših aktivnosti, dok bi sa druge strane javnosti, prvenstveno njemačkoj, pružio uvid u strukturu i smisao našeg društva. Najzad, svjesni poteškoća glede komunikacije članova na tako širokom području kao što je S.R. Njemačka, na ovaj način stvarali bismo i prostor za komunikaciju svim članovima, a i drugima.

Glasnik bi za sada izlazio jednom godišnje, a ovisno o odjeku i spremnosti na suradnju možda i polugodišnje.

Na kraju se iskreno i srdačno zahvaljujemo svima, koji su svojim trudom i zalaganjem bilo intelektualne, bilo finacijske naravi pridonijeli ostvarenju naše zamisli. Posebno se zahvaljujemo našim članovima msgr. Živku A. Kustiću i prof. dr. Josipu Matešiću za stručne savjete i lektorat. Također se posebno moramo zahvaliti našim nečlanovima gospodi Leonardu Vargeku i Dragi Trumbetašu, koji su nam zaista mnogo pomogli u profesionalnom oblikovanju našeg Glasnika.

Nadamo se da će se ovaj skromni prilog znati uvrstiti u mozaik svih učinitelja za dobrobit naše i voljene nam Domovine.

Srdačno
R. Č.

R. Četković

I. Grubišić

J. Ivezić

D. Milošević

I. Orešković

«Ako je zloba
složna,
budi dobrota
još složnija»

Fran Kurelac, iz
pisma Ivanu Brusiću
16. IV. 1855.

- Impresum:** AMAC-Deutschland e.V.
Predsjednik, Mladen Jonke, D-6380 Bad Homburg v.d.H., Chattenweg 15
- Urednici:** R. Četković, I. Grubišić, J. Ivezić, D. Milošević i I. Orešković.
- Lektorat:** Msgr. Ž. A. Kustić i prof. dr. J. Matešić.
- Layout:** Drago Trumbetaš, Seumestraße 10, 6000 Frankfurt am Main.
- Fotoslog:** Fotosatz Vargek, Mellenseestraße 33 c, 6450 Hanau 7.

Otvoreni sastanci AMAC održavaju se 2. 3. 4. srijede u mjesecu u prostorijama Internationales Familienzentrum, Adalbertstraße 10 a, Frankfurt am Main.

Bankverbindung: Dresdner Bank AG, Frankfurt. (BLZ 500 300 00), Konto-Nr. 2 717 414 00

Dragi sadašnji i budući članovi AMAC

Raduje me izlazak prvog broja lista hrvatskih sveučilištaraca, članova AMAC. I sam pripadam ovoj zajednici, pa akcije AMAC doživljam kao djelovanje u kojima bih i ja htio i trebao sudjelovati. U ovom vremenu stvaranja hrvatske države najvažnija nam je zadaća da sve svoje snage, duhovne i materijalne, usmjerimo ka služanju Hrvatskoj. AMAC je organizacija koja ne traži svoju promociju kroz hrvatsko ime nego, upravo suprotno, nastoji da pronadje što djelotvornije puteve služanja Hrvatskoj. Uspijemo li se organizirati u SRNj, Švicarskoj i Austriji tako da utvrdimo intelektualne stručne jezgre u onim područjima djelatnosti koja su od ključnog značenja za razvoj Republike Hrvatske u modernu europsku zemlju (tehnološki razvoj, gospodarstvo, pravo, profesionalizaciju državne uprave, produktivna znanstvena istraživanja, školski i visokoškolski sustav, savremeni management, itd.), učinit ćemo tek prvi korak. Stručne i znanstvene jezgre trebaju iznjedrati timove stručnjaka, znanstvenika, koji bi, uz dobro odabranu metodologiju djelovanja (upoznavanje stvarnih prilika u zemlji, ulančavanje s upravnim i gospodarskim strukturama u RH radi utvrđivanja što djelotvornijih puteva konkretne suradnje, provedba analize stanja i davanja što integralnijih prijedloga za rješavanje gorućih problema, itd.), mogli djelovati u prvoj fazi pri određivanju strateških pravaca razvoja, a zatim na koncipiranju konkretnog i djelotvornog rješavanja problema svih vrsta, koji velikom težinom pritišću mladu hrvatsku državu.

Ovo je uistinu vrijeme u kojem se započela i intenzivno se stvara nova hrvatska povijest. Ovo su trenuci koje ne smijemo odživjeti gledajući pasivno kako se događaji odvijaju, nego svaki od nas treba biti, ako već nije, angažirani pojedinac za hrvatsku stvar. Naravno, svatko prema svojim mogućnostima, talentima, okolnostima, profesiji. Budimo svjesni da smo dočekali novu Hrvatsku, ali budimo dovoljno uporni i hrabri, odlučni i nesebični da toj Hrvatskoj dademo od sebe ono što možemo dati, da joj služimo.

Intelektualci-stručnjaci, visoko obrazovani izdanci Hrvatske, imaju veliki intelektualni/stručni potencijal. U prvom redu imaju za svoju struku oblikovan način mišljenja, koje nije samo analitičko nego i sintetičko. Hrvatskoj trebaju stručnjaci sa sintetičkim pristupom rješavanju problema. Time se otvara djelotvoran put za ovladavanje sustavima: gospodarskim, upravnim, obrazovnim, vojnim, itd. Upravo na

ovom polju naša -raseljena- pamet, obogaćena iskustvima u novim zemljama, bogatim u tehnološkom i materijalnom pogledu, može se djelotvorno odužiti svojoj Hrvatskoj i tako sebe obogatiti osjećajem sreće i zadovoljstva.

Kao veleposlanik Republike Hrvatske u SRNj svoju zadaću shvaćam kao zadaću služanja domovini. Bio bih sretan kad bih, u zajednici sa svima Vama, bivšim sveučilištarcima hrvatskih sveučilišta, mogao čim prije poručiti Hrvatskoj: Organizirali smo se djelotvorno, radimo konkretno, evo nas po točno određenim zadaćama, činit ćemo, ako treba (a treba!) i -čuda-.

Vrata hrvatskog veleposlanstva u Bonnu su otvorena (da li to uopće treba reći!) za sve Vas koji se organizirano želite uključiti s konkretnim programima u radu za Hrvatsku.

Uz srdačne pozdrave
želim Vam mnogo uspjeha u radu.
Vaš

prof. dr. Ivan Ilić
veleposlanik Republike Hrvatske

IACOBUS SRI COMES DE ET IN ELTZ ET VUCOVAR
ALUMNOS ALUMNASQUE ALMAE MATRIS CROATICAЕ
DEVOTE SALUTAT, PER CONGRATULATIONES ANNI
CAPITIS BENIGNE LATAS GRATIAS AGIT NECNON
PARITER SINCERE RESPONDIT

VALETE !

ALTAE VILLAE DATUM DIEI VIGESIMAE JANUARIII MXXIII

Almae Matris Alumni Croaticae

Od ideje do ostvarenja

Jedan bivši zagrebački student veterinarstva, inače proslavljeni sportaš, a poslije vrhunski stručnjak na Sveučilištu u Baselu, gdje je proveo otprilike polovicu svog života, oduvijek internacionalac – bilo kao stolnotenisač ili kao sveučilišni profesor, Žarko Dolinar, proslavljeno ime diljem svijeta, kao gost-profesor predavao je na mnogim sveučilištima svih kontinenata. Na taj način susretao se je i s društvima bivših studenata pojedinih sveučilišta, koja u zapadnim zemljama imaju dugotrajnu tradiciju.

Tako je još početkom 80-ih godina pokušao ostvariti ideju o osnutku AMAC i na zagrebačkom sveučilištu. No u tadašnjem jednodimenzionalnom društvu akademski obrazovanih građana s velikim sumnjičenjem i bojazni, tako da to tada nije bilo moguće ostvariti. Tek 1989. godine, kada je stara vlast već gubila tlo pod nogama, uspjelo mu je u suradnji sa tadašnjim rektorom prof. dr. Zvonimirom Šeparovićem osnovati AMA u Zagrebu i Švicarskoj. A nakon toga osnovana su društva AMAC u USA, Kanadi, Francuskoj, Švedskoj, Australiji, S. R. Njemačkoj, Austriji, Belgiji

Računa se da je na zagrebačkom sveučilištu diplomiralo nešto preko 200.000 studenata, a od toga dobrih 150.000 poslije Drugog svjetskog rata. Prema pouzdanim podacima nalazi se približno 50.000 akademski obrazovanih građana izvan granica naše domovine. Koliko ih od toga ima u S. R. Njemačkoj, nije nam poznato, ali pretpostavlja se da ih ima više nego u bilo kojoj drugoj zemlji.

I upravo zbog toga je novom rektoru, prof. dr. Marijanu Šunjiću bilo neobično stalo da se napokon osnuje i AMA u S. R. Njemačkoj. Već početkom 1990. godine u nazočnosti tadašnjeg rektora prof. Šeparovića proklamacijom je osnovana AMA u Frankfurtu na Maini u okviru «Hrvatsko-europskog društva», ali daljnji neophodni koraci, da se društvo i formalno registrira, tada nisu učinjeni. I čim je profesor Šunjić, pošto je izabran za rektora, doznao da AMA u Frankfurtu zapravo ne postoji, on je nakon osnivačke skupštine AMA u Parizu sredinom 1991. godine iskoristio priliku i osobno došao u Frankfurt i objasnio nekolicini nekadašnjih zagrebačkih sveučilištaraca, kao bi bilo neophodno potrebno da se AMA osnuje i registrira što je moguće brže, ali kao samostalno društvo, kao što je to i u svim drugim zemljama.

Skupina entuzijasta prihvatila se posla, tako da je AMAC Deutschland e.V. kao društvo registrirana u Frankfurtu, a osnivačka skupština održana je 28. ožujka 1992. godine. Grof Josip Eltz, uglednik u Republici Hrvatskoj i u S. R. Njemačkoj, prihvatio se počasnog predsjedništva njemačke AMA, što samo još jednom potvrđuje ozbiljnost te organizacije.

Glavni ciljevi i zadaće AMA-e mogu se ukratko sažeti:

- povezivanje bivših studenata i prijatelja radi promicanja ugleda i dobrobiti hrvatskih sveučilišta,
- okupljanje članova na stručnim, znanstvenim i društvenim sastancima,
- poticanje i pomaganje razvojnih, izdavačkih i drugih djelatnosti,
- povezivanje s odgovarajućim znanstvenim, stručnim i društvenim krugovima i institucijama u S. R. Njemačkoj, te
- ostvarivanje i drugih zadaća i ciljeva, koji jačaju međusobnu povezanost članova udruženja u pravcu unapređenja ugleda i blagostanja Almae Matris Alumni Croaticae.

Svi mi, bivši studenti upravo Zagrebačkog sveučilišta, ne malo smo ponosni na naše tamo stečene diplome. Jer, da se prisjetimo, Zagrebačko sveučilište djeluje već preko 320 godina (osnovano 1669. godine) i najstarije je na Balkanu. Kao takvo steklo je određeni renome u svijetu, i zahvaljujući tomu, mi koji živimo izvan Hrvatske, u S. R. Njemačkoj nismo imali problema s našim diplomama. A upravo te diplome omogućile su nam startnu poziciju u ovome društvu, gdje se danas nalazimo na odgovornim pozicijama i uglednim mjestima, čime smo najbolji pokliscari naše zemlje i našeg Sveučilišta.

I to mi, svi bivši studenti, ne bismo smjeli zaboraviti, već bi se na taj, zaista najskromniji način morali odužiti našem nekadašnjem sveučilištu: da se učlanimo u AMA-u Croaticae-u i tako pomognemo našem sveučilištu, koje se nalazi u neobično teškoj financijskoj situaciji. Jer AMA pomaže direktno. Tako smo u 1992. godini za samo devet mjeseci organizirali više donacija (vidi: Pregled donacija), a to je tek početak. Ako i Vi na Vašem radnom mjestu zamjenjujete dosadašnji instrument najmodernijim, sjetite se naših hrvatskih fakulteta ili bolnica, gdje jedan takav aparat može još izvanredno poslužiti. AMA će neobično

rado posredovati pri slanju dotičnog instrumenta u Hrvatsku. Zato apeliram na sve vas – nekadašnje naše studente i na vašu savjest da se učlanite u AMAC i ne zaboravite svoje matično sveučilište. Naši daljnji planovi se bez financijskih sredstava, t.j. vaših članarina, ne mogu ostvariti. Isti planovi bi obuhvaćali stipendiranje talentiranih studenata u domovini koji ne raspolažu financijskim sredstvima za studij, razmjene doktoranata ili sveučilišnih asistenata, odnosno docenata kao i opremanje sveučilišnih institucija tehničkom opremom, stručnom literaturom. Počasni predsjednik AMA u Švicarskoj je naš jedini živući nobelovac prof. dr. Vladimir Prelog, dugogodišnji profesor ETH u Zürichu, inače neka-

dašnji student i asistent Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Zagrebu.

A koliko samo naših vrhunskih stručnjaka zauzima vodeća mjesta u raznim područjima znanosti! Koliko je samo sveučilišnih profesora ili docenata na sveučilištima diljem S. R. Njemačke! Svi bi se oni trebali, po zamisli profesora Dolinara i rektora g. Šunjića, naći u okrilju AMA – najvećeg hrvatskog akademskog društva uopće. Ali, svima na znanje, AMA nije nikakvo zatvoreno društvo nekadašnjih studenata, već je otvoreno za sve one, koj su po ljudskim i moralnim kvalitetama, nadarenošću i marljivošću pokazali i dokazali da bez sumnje pripadaju našoj inteligenciji i da je štoviše i obogaćuju.

Mladen Jonke

Prijepis dogovora o osnivanju Saveza AMAC

Svjesni potrebe promicanja obrazovanja, znanosti i kulture hrvatskog naroda, Sveučilišta u Zagrebu i ostalih hrvatskih sveučilišta, kao i obnove domovine, prihvaćamo slijedeći

DOGOVOR

O PRISTUPANJU SAVEZU DRUŠTAVA BIVŠIH STUDENATA I PRIJATELJA HRVATSKIH SVEUČILIŠTA ALMAE MATRIS ALUMNI CROATICAE (AMAC)

1. Savez društava bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta – AMAC (u daljnjem tekstu: Savez) koordinacijsko je tijelo koje sporazumno uskladjuje način djelovanja i suradnje društava bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta (AMAC). Savez nije pravna osoba.

2. Pravo je svakog društva AMAC da u okvirima smjernica i ciljeva djeluje samostalno. Dužnost je svakog društva da djeluje u skladu sa zakonodavstvom zemlje u kojoj je osnovano.

3. Statut svakog društva treba među ciljeve djelovanja uključiti one navedene u preambuli ovog dogovora.

Sva društva moraju također biti otvorena prema svim bivšim studentima i prijateljima Sveučilišta u Zagrebu, prema bivšim studentima svih hrvatskih sveučilišta i prema svim Hrvatima

druge i slijedećih generacija koji žele prihvatiti statut društva.

4. Najviše tijelo Saveza je Sabor, koji se održava najmanje jednom godišnje, u pravilu prigodom Dana Sveučilišta. Na Saboru sudjeluju opunomoćeni predstavnici svih društava članica Saveza AMAC-a, koji jedini imaju pravo donositi punovažne odluke. Sabor pravovaljano odlučuje većinom nazočnih članova. Prema potrebi rad Sabora regulirat će se posebnim pravilnikom.

5. Sabor prihvaća izvještaje o radu u prethodnom razdoblju, potvrđuje dužnosnike i prihvaća program rada za slijedeće razdoblje, tj. zajedničke programe. Sabor može birati počasnog predsjednika Saveza, a društva mogu birati svoje počasne članove.

6. Radi boljeg povezivanja i djelovanja Saveza osniva se Obavijesno središte Saveza pri Sveučilištu u Zagrebu, koje vodi voditelj. Voditelja obavijesnog središta određuje rektor Sveučilišta u Zagrebu.

7. Sabor potvrđuje Središnji odbor Saveza, koji djeluje do slijedećeg Sabora. Središnji odbor čine rektor Sveučilišta u Zagrebu (po položaju), voditelji (koordinatori) društava sviju kontinenta (sada Sjeverna Amerika, Europa i Australija) te voditelji pojedinih zajedničkih programa i voditelj Obavijesnog središta.

Zajednički programi i njihovi voditelji utvrđuju se na Saboru.

8. Društva AMAC u domovini mogu se udružiti u domovinsku koordinaciju, AMAC DOMUS, koja bira svog voditelja (koordinatora) i koji je tada član Središnjeg odbora.

9. Znak i ime Sveučilišta u Zagrebu su zaštićeni i smiju ga koristiti samo društva AMAC članice Saveza.

10. Ovaj dogovor potpisuju rektor Sveučilišta u Zagrebu i ovlaštteni predstavnici društava AMAC, a postaje punovažan za društva koja ga ratificiraju.

U Zagrebu, 2. lipnja 1992.

Potpisnici:

Rektor Sveučilišta
u Zagrebu
Marijan Šunjić

AMAC - California Chapter,
Sunnyvale, SAD
Željko Urban

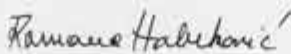
AMAC - Deutschland,
Frankfurt, Njemačka
Mladen Jonke

AMAC - Lund
Lund, Švedska
Ante Raguž

AMAC - Midwest Chapter,
Detroit, SAD
Romana Habeković

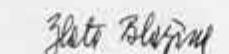
AMAC- Mid-Atlantic,
New York, SAD
Vladimir Ban

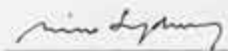
AMCA Paris,
Paris, Francuska
Srećko Herceg

AMCA Quebec Chapter,
Montreal, Kanada
Zlata Blažina

AMAC Sydney,
Sydney, Australia
Nino Sydney

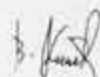
AMAC Švicarska,
Riehen - Basel, Švicarska
Žarko Dolinar

AMAC Toronto,
Toronto, Kanada
Ivan Hrvoić

AMAC Tehnološki fakultet
Zagreb, Hrvatska
Branko Kunst

AMAMUZ (Medicinski fakultet)
Zagreb, Hrvatska
Zdenko Škrabalo

Kamen domovine

(Izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine,
kolovoz 1992).

Ne ruši nebo za sobom
dok se zemlja tresе
i dok očajan tražiš naslon,
a niodkuda riječi;

I tvoja mrlja na zemlji
čini ti se prokletijom
od najjadnijih.

Podigni i opipaj kamen
u ruci,
kako je čvrst i vječan!
U tvojoj ruci -
tvoj davni otac
i tvoj budući sin!

Nada Pomper

Iz »Opipljiv san«, zbirke pjesama iz hrvatske
dijaspore HOK Pleter, München-Zagreb 1982.

Almae Matris Croaticae svugdje

Stvara se zaklada za hrvatske studente u inozemstvu, a od naših se profesora na inozemnim sveučilištima traži pomoć u reformi visokoškolskih programa

U sklopu Dana Sveučilišta u Zagrebu, koji su trajali od 1. do 10. lipnja, održana je redovita godišnja skupština bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta. Ovogodišnja skupština bit će zapamćena kao povijesna, jer je na njoj osnovan Svjetski savez bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta, ili skraćeno Svjetski savez AMCA-a. Njegove članice su Almae Matris Croaticae Alumni iz svih zemalja svijeta gdje žive iseljeni Hrvati. Za počasnog predsjednika Svjetskog saveza AMCA-a jednoglasno je izabran nobelovac prof. dr. Vladimir Prelog. Izabrano je i središnje tijelo AMCA-a, koordinacijski odbor. Njegovi članovi su po jedan predstavnik „Alme“ sa svakog kontinenta, i to za SAD prof. dr. Ante Pažanin, za Europu prof. dr. Žarko Dolinar, za Australiju gospodin Sidney, te predstavnici nekih zagrebačkih fakulteta. Članovi odbora izabrani su na godinu dana.

Koordinacijski odbor nije pravni subjekt već tijelo kojemu je zadatak da bude spona između „Almi“ pojedinih zemalja. Sjedište Svjetskog saveza AMCA-a je Sveučilište u Zagrebu, a glavni koordinatorski rektor Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. Marijan Sunjić. Dužnost koordinatora je da tijekom godine, u razdoblju između dviju godišnjih skupština, suraduje s predstavnicima „Almi“ iz pojedinih zemalja gdje žive Hrvati. Svjetski savez AMCA-a, rečeno je na osnivačkoj sjednici, ostavlja slobodu svakoj pojedinačnoj „Almi“ da definira svoje članstvo. Članom Almae Matris Croaticae Alumni u pravilu može biti svaki iseljenik koji je studirao na jednom od zagrebačkih sveučilišta, ali i oni Hrvati koji su studirali na stranim sveučilištima. To je uglavnom druga i treća generacija hrvatskih iseljenika kojih najviše ima u zemljama Latinske Amerike.

Valja napomenuti da su već na osnivačkoj sjednici Svjetskog saveza AMCA-a utvrđeni neki konkretni zadaci. To je u prvom redu stvaranje zaklade za stipendiranje studenata iz Hrvatske koji bi se školovali na inozemnim sveučilištima. Naime, opće je stajalište na ovogodišnjem saboru da što više mladih ljudi

iz Hrvatske valja upućivati na studij na svjetska sveučilišta, jer je to jedan od načina uključivanja Hrvatske u svjetske gospodarske, političke i kulturne tokove. Ta ista zaklada poslužila bi i drugoj i trećoj generaciji Hrvata iz dijaspora koji žele studirati na hrvatskim sveučilištima.

Sljedeći zadatak koji je stavljen pred Svjetski savez AMCA-a je da registrira sve Hrvate u dijaspori koji imaju status sveučilišnih profesora ili docenata. Od njih će tražiti da, ako to žele, pomognu u obavljanju hitnog zadatka, a to je reforma nastavnih programa visokoškolskog obrazovanja. Programi se moraju mijenjati i uskladjivati s europskim i svjetskim standardima, a u tome je pomoć sveučilišnih profesora i različitih stručnih profila s inozemnih sveučilišta nužna i dragocjena.

Ministar iseljeničtva Zdravko Sančević podržao je osnivanje Svjetskog saveza AMCA-a i konstatirao kako članice „Almi“ u posljednje dvije godine doživljavaju velik procvat u svim zemljama gdje iseljena Hrvatska živi. On je ipak napomenuo da nikad ne treba smetnuti s uma da je naša dijaspora vrlo heterogena. U njoj je velik broj ljudi bez akademske naobrazbe. Apelirao je: „Sve 'Alme' članice Svjetskog saveza AMCA-a moraju biti bliske svim djelovima dijaspora. Sada kad je konačno srušen zid između domovine i dijaspora bilo bi nedopustivo da se u ime nekakvog elitizma stvaraju novi zidovi između sveučilišnog naobraženog dijela dijaspora i njezinog ostatka“.

Nakon svršetka godišnje skupštine bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta, dio njezinih sudionika bio je na primanju kod predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana. Tijekom trajanja Dana Sveučilišta u Zagrebu, obišli su i Metlurški fakultet u Sisku.

Slavica Lukić

Iz Hrvatskog internacionalnog tjednika,
Zagreb, 8. lipnja 1992. str. 24.

Domi manere convenit felicibus

Ostati u Domu privilegij je sretnih

Panta rei, Heraklitesov vječni zakon kazuje da je AMA Croatiae već četvrtu godinu (Zagreb, Švicarska) u punoj aktivnosti. Bez pretjerivanja, ali osobno ne poznajem niti jednu organizaciju koja bi bila otvorenija, stručnija, šira i koja bi imala veće mogućnosti na području patriotske, dabome, stručne i materijalne kulture.

AMA je osnovana sa svrhom okupljanja svih bivših studenata, apsolviranih i diplomiranih, koji su većinom razočarani, bez izgleda i nezadovoljni, napuštali svoju rodnu grudu, da bi za nas ipak i uvijek u stranom svijetu pokušali ostvariti ono, za što u vlastitoj domovini nisu imali mogućnosti. Preko 45.000 emigriranih akademičara to je najžalosniji broj i najtužnija vojska, nešto čime se najvjerojatnije nijedan drugi narod ne može pohvaliti! Što se osnivanja, odnosno pokušaja osnivanja tiče, čekali smo i molili nekoliko desetljeća. Kod tadašnjih vlasti naše intencije izazvale su konsternaciju i strah, da tako zamišljena AMA ne bi postala najjačom organizacijom znanja, iskustva i materijalnog bogatstva. Prevarili smo se u nadi da ćemo olako ujediniti desetine tisuća akademičara.

Sada znamo da je dolaskom Slobode u mnogih buknuła želja da se probude, jave, započnu nešto vlastito. Sada znamo da je slobodnog akademičara, a naročito intelektualca (tu namjerno činim razliku) vrlo teško učlaniti u bilo kakvu organizaciju: ostao je strah od političkog miješanja, komoditet, frustriranost, a kod nekih, na svu sreću malobrojnih, žalost i bijes što nije ostala ona stara vlast... Akademičar je često težak, sumnjičav, bojažljiv, oporan i kritičan zato jer je učio dugi niz godina, tovario sa (znanja) i iskustva, da uvijek učini nešto bolje i nešto više.

Djelomično sam legitimiran da ustvrdim ogromno opterećenje sa kojim smo ušli u luku Slobode. Duboko sam proučavao, studirao, predavao i istraživao u humanoj i veterinarskoj medicini, djelomično u farmaciji, stomatologiji i fakultetu za fizički odgoj i sport, gdje sam podučavao u najvažnijim predmetima studija. Mi smo genetski (tj. nasljedno) i utjecajem stoljeća, tuđih navala, robovanja, dodvoravanja, predajnosti, slušanja tuđih pjesama i gledanja tuđeg blagostanja postali onima koji jesmo. Stoga čuvajmo se podjela, nesloge u samom početku, nezadovoljstva, sitnih zloba i nadmetanja. Jer nakon dugo-

godišnjih -anatomskih i patoloških- analiza tvrdim slijedeće: nikada, nigdje, niti na jednom bojištu nije palo toliko čestitih, vrijednih i uspravnih Hrvata, kao na polju osobnih borbi, jala, intriga, zlobe, nekorektnih nadmetanja, ljubomore i izdaje. A uz već nabrojene simptome -morbus croaticusa- dolaze sve jače do izražaja klevetanje, zamjerka za gotovo sve što netko učini; novorodjeni -štreberi-, -surferi- na tuđem radu i trudu, profiteri, koji najčešće prije nigdje nisu bili, a sada smjeraju nekom položaju ili beneficiji.

Smirimo se i cijenimo se, ne svadjajmo se i ne nadmećimo se, ne uzdižimo nepotrebno svoj i ne svojatamo tuđi rad! Svi smo mi, bez obzira na titule i položaje, -sitna riba- i vrlo prolazni stanovnici zemlje u dugom lancu milijuna godina. Usred ove tragedije ljudskog mozga, mržnje i osveta, Domovina nam jadauje, gori i gladuje. Stoga poručujem svim kolegicama i kolegama, prijateljima i znancima, da se međusobno štuju i da njeguju visoku obzirnost - to je kultura - na svakom polju svojih djelatnosti.

U lipnju prošle godine doživjeli smo ponajveći blagdan našeg Sveučilišta -Dies Academicus- i najveće priznanje našoj, sada već svjetskoj organizaciji AMAC: u prepunoj svečanoj dvorani Opere, odnosno HNK-a i podno zastora Vlaho Bukovca, a u nazočnosti kompletnog znanstveno-nastavnog zbora, desetak rektora, dekana, kardinala Franje Kuharića i biskupa, inostranih gostiju i skoro cijele Vlade na čelu s predsjednikom dr. Franjom Tuđmanom. Imao sam čast govoriti u ime delegata godišnje skupštine svjetskih AMA, gdje sam na kraju rekao slijedeće: -Uz duboki pijetet prema svim poginulim, prognanim i onima koji trpe, mi ćemo, razasuti po cijelom svijetu, ostati vjerni svojoj Domaji, koju smo htjeli ili morali napustiti, pomagat ćemo Istini i Slobodi, svom narodu i državi. Ostati ćemo vjerni kršćanstvu i borit ćemo se, u svijetu kakav jest, za svijet kakav bi trebao biti: Bezgranična i slobodna domovina slobodnih ljudi, koji u optimalnom standardu ispoljuju svoje dobre genetske i odgojne značajke!

prof. dr. Žarko Dolinar

AMCA u Sjevernoj Americi

Društva AMCA u Sjevernoj Americi počela su se osnivati u 1990. godini. Te godine već se naslućivao kraj Jugoslavije. Beskonačne rasprave o konfederaciji očito nisu vodile ničemu, a stalne provokacije po tzv. Krajinama naslućivale su sve oštrije sukobe, pa možda i pokušaj podjarmljivanja Hrvatske oružanom silom. U takvim napetim momentima ljudi imaju potrebu da se okupe, porazgovaraju i na neki način pokušaju pomoći. Možda baš zbog toga, inicijativa da se okupe bivši studenti hrvatskih sveučilišta naišla je na dobar odaziv. U slučaju moje sekcije AMCA - Midatlantic, osnivačka skupština održana je u Hrvatskom Centru u New Yorku, u mjesecu studenom 1990. Došlo je oko 80 ljudi, uglavnom iz New Yorka i okoline, iz New Jerseyja i iz Philadelphie u Pennsylvaniji. Izabrali smo predsjednika (Dr. Stjepko Šesnić) i odbornike i odlučili se za neke programe. Kako u to vrijeme još nije bilo razaranja i izbjeglica, koncentrirali smo se na kulturne programe, naročito na pomoć Sveučilištu u nabavi knjiga.

Pored naše sekcije, koja pokriva područje od New Yorka do Washingtona D.C. (ima preko 200 članova) organizirale su se AMCA društva i po drugim krajevima u USA i Kanadi. AMCA New England (oko 100 članova) pokriva područje od New Havena do Bostona, AMCA Midwest (oko 200 članova) područje Srednjeg Zapada sa većinom članstva u području gradova Detroita, Clevelanda i Chicaga. Postoji i sekcija u Kaliforniji oko San Franciska (manje od 100 članova), kao i u Texasu (Houston) i Zapadnoj Pennsylvaniji (Pittsburgh) sa relativno malobrojnim članstvom.

U Kanadi su vrlo jake sekcije u Torontu (preko 300 članova) i Montrealu (oko 150 članova). Dakle, u Sjevernoj Americi postoji 8 sekcija AMCA društava sa preko 1000 članova. Sve te sekcije su neformalno organizirane u AMCA-North Amerika. Jednom godišnje imamo koordinacijski sastanak, na koji manje više sve sekcije pošalju svoje predstavnike i gdje se raspravlja o programima i stajalištima od zajedničkog interesa. Godine 1991. imali smo takav sastanak u Torontu, a 1992. u Montrealu. Predsjednik sekcije, koja organizira Koordinacijski sastanak, postaje koordinatorom za AMCA društva po Sjevernoj Americi do slijedećeg Koordinacijskog sastanka.

Prve godine bio je to dr. Ivo Hrvoić iz Toronta, a ove godine je to dr. Ante Padjen iz Montreala.

Kao što sam već spomenuo, u početku smo naglašavali pomoć Sveučilištu. U dogovoru sa Sabre Foundation slali smo u Zagreb velike količine knjiga iz raznih područja, koje su tamo zainteresirani besplatno primili. Taj se program već posve osamostalio od AMCA; u Zagrebu postoji ured Sabre Fondacije, i koliko znam, knjige redovito pritiču.

U srpnju 1991. na Sveučilištu Yale organizirali smo simpozij o reorganizaciji hrvatskih sveučilišta na kome je bio nazočan i zagrebački rektor, dr. Marijan Šunjić.

Nažalost, ubrzo nakon toga počeo je rat s posljedicama, koje su nam svima poznate. Od onda sve organizacije AMCA puno rade na prikupljanju humanitarne pomoći za republike Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Mnogi naši članovi su vrlo aktivni, dapače i vodeći ljudi u organizacijama poput „Relief for Croatia“, „American Initiative for Croatia“, aktivni su u Caritasu, novčano pomažu djecu poginulih u domovinskom ratu itd. Vrlo važan je bio i rad na tzv. „public relations“, jer je zbog dugogodišnje antihrvatske propagande jugoslavenskih institucija ugled naše domovine u Sjevernoj Americi bio slab. Stalnim pisanjem u tisku, susretima sa političarima i predavanjima u crkvama, školama itd. naši su članovi tu nepravdu uvelike ispravili.

Novčano pomažemo i posjete naših uglednih kulturnih, znanstvenih i političkih djelatnika i upriličujemo im susrete s odgovarajućim Amerikancima i Kanadjanima. Organizirali smo dobrotvorne večere, koncerte, izložbe itd. Informiramo vodeće svjetske organizacije za zaštitu ljudskih prava o srpskim zločinima po Bosni i Hrvatskoj.

Cilj nam je povećati broj sekcija i članova da što više materijalno i intelektualno pomognemo domovini.

Uz najljepše pozdrave članovima AMCA - Deutschland,

dr. Vladimir Ban
predsjednik
AMCA Midatlantic, USA

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ISELJENIŠTVA

ZAHVALNICA

*za sudjelovanje u prikupljanju i dostavi
značajne i nesebične pomoći
u najtežim trenucima naše
Domovine Hrvatske
koju je za uloženi trud zaslužio/la*

AMAG, FRANKFURT, GERMANY

*Ministarstvo iseljenništva Republike Hrvatske
dodjeljuje u ime svoje
i svih stradalnika i njihovih obitelji,
kojima je pomoć bila namijenjena.*

Zagreb, 30. svibnja 1992.

Ministar:
Z. A. Sančević
Dr. Zdravko Sančević

Iz našeg rada...

Tribine

AMA Croatiae-Deutschland e.V. organizirala je do danas slijedeće tribine:

15.05.92. Prof. dr. Andrija Hebrang, tadašnji ministar zdravstva Republike Hrvatske i dr. Vladimir Jonke, tadašnji zamjenik ministra zdravstva Republike Hrvatske

Tema: «Rat u nama i oko nas; etika i moral u ratnoj Hrvatskoj»

(Napomena: uz spomenute referente došli su i prof. dr. Mate Granić, potpredsjednik vlade Republike Hrvatske, te prof. dr. Zdenko Škrabalo, tadašnji zamjenik ministra inostranih poslova Republike Hrvatske).

Javna tribina sa prof. dr. S. Babićem (AMAC)

13.06.92. Prof. dr. Stjepan Babić, akademik

Tema: «Hrvatski književni jezik jučer i danas»

04.07.92. Prof. dr. Ivan Supek, predsjednik HAZU

Tema: «Hrvatska politička ideja od humanista 15. stoljeća do danas»

28.11.92. Prof. dr. Josip Matesić, redovni profesor slavistike na sveučilištu u Mannheimu, akademik

Tema: «Problemi sa kojima se susreću naša djeca druge i treće generacije pri učenju hrvatskog jezika u S. R. Njemačkoj»*

Javna tribina sa prof. dr. M. Matesićem (AMAC)

26.02.93. Dr. Ludwig Steindorff, docent na sveučilištu u Münsteru

Tema: «Zagreb: 900 Jahre Bistum – 750 Jahre Freistadt. Ein geschichtlicher Spaziergang durch die Hauptstadt Kroatiens»*

Osim navedenih «Tribina» AMAC Deutschland e.V. organizirao je 05.09.92. i stručni simpozij o temi: «Ratna kirurgija»

Gosti: Prim. dr. Krešimir Janoši, ravnatelj kirurškog odjela u Osijeku i dr. med. Zorko Šimunić, kirurg, ravnatelj bolnice u Našicama.

* Zvijezdicom obilježene tribine organizirali smo uz suradnju slijedećih hrvatskih društava našeg područja:

Hrvatsko kulturno društvo – Rhein-Main e.V.
Hrvatsko učiteljsko društvo «Bartol Kašić» e.V.
Hrvatska kulturna zajednica – Wiesbaden e.V.
Hrvatska kulturna zajednica – Mainz e.V.

Dies Academicus

održan u Zagrebu od 1. – 5. lipnja 1992.

OSVRT

Predsjednik Republike dr. Franjo Tuđman u HNK

Dani Sveučilišta, koji su trebali biti održani u jesen 1991. god., bili su odgodjeni zbog ratne agresije na Republiku Hrvatsku, tako da su održani tek početkom lipnja 1992. godine pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana. U organizaciji rektorata Zagrebačkog sveučilišta bile su pozvane i AMA iz cijeloga svijeta, pa smo i mi iz Njemačke AMA sudjelovali po prvi puta.

Već u nedelju 31. svibnja navečer rektor Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. Marijan Šunjić pozvao je sve pristigle nekadašnje studenta, danas članova raznih AMA u svijetu, u Rektorat da se upoznamo ili nakon dugog vremena opet sretnemo... Nekadašnji studenti doputovali su (svi o vlastitu trošku!) iz četiri europske zemlje: Švicarske, Francuske, Švedske i S.R. Njemačke, kao i iz Kanade, USA i daleke Australije.

U ponedjeljak 1. lipnja već u 8.30 ujutro održana je misa u crkvi sv. Katarine na Gornjem gradu u povodu »Dies Academicusa«. Misu je služio osobno kardinal Franjo Kuharić. Nakon mise svi smo se našli na Rektoratu, odakle je svečana povorka (rektor i dekani s mnogih fakulteta Zagrebačkog, Osječkog, Riječkog, Splitskog, ali i mnogih stranih sveučilišta bili su odjeveni u svečane toge) krenula prema Hrvatskom narodnom kazalištu. Već ispred zgrade Rektorata bio je priredjen mali muzički program, a pred samim ulazom u HNK kraća scenska igra. (vidi Program)

Nakon unošenja žezla Sveučilišta i otpjevanje Himne prvi govornik bio je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Marijan Šunjić. U ime bivših studenata hrvatskih sveučilišta i njihovih prijatelja (AMA Croaticae) govorio je njihov nestor prof. dr. Žarko Dolinar. Nakon kraćeg muzičkog priloga posljednji govornik bio je predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman, koji je održao govor »Sveučilište u obrani i preporodu Hrvatske«, čime je samo potvrđen veliki značaj toga skupa, kao i društva AMAC u cjelini. Svečani ručak za političko vrhovništvo kao i vrhovništvo crkvenog i kulturnog života naše domovine sa sudionicima »Dies Academicusa« iz zemlje i svijeta održan je u Studentskom centru.

Poslije podne hrvatski je predsjednik prigodnim govorom svečano otvorio nove zgrade Odjela matematike i Odjela fizike Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u okviru prirodoslovlja na Horvatovu, koje smo tada obišli i razgledali.

Ni poslije toga prvi dan »Dies Academicusa« za AMA-še nije bio završen. Svi smo se navečer ponovno našli u Rektoratu, gdje smo zajedno s rektorom i mnogim profesorima s raznih hrvatskih sveučilišta i mnogobrojnih fakulteta, inače članovima raznih AMA pri pojedinim fakultetima, proveli neobično ugodnu večer.

U utorak 2. lipnja održana su dva sastanka (vidi Program), a poslije podne održana je godišnja skupština društava bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta iz inozemstva kao i iz domovine. Godišnje skupštinu morali smo prekinuti, jer smo u 18 sati imali zakazan susret kod Predsjednika dr. Franje Tuđmana. Predsjednik Republike Hrvatske pozvao je sve AMA-še, sudionike »Dies Academicusa« na cocktail-razgovor u Predsjedničke dvore, gdje je tadašnji ministar iseljništva dr. Zdravko Sančević uručio »Zahvalnice« pojedinim AMA-ma za predani rad, suradnju i pruženu pomoć našim sveučilištima i našoj mladoj državi uopće. Na mnoga i najrazličitija pitanja Predsjednik je odgovarao strpljivo i smireno, sa sigurnošću koja je imponirala. Prije odlaska apelirao je na sve nas da nastavimo naše djelovanje u dijaspori na okupljanju bivših studenata unutar AMA i da ne zaboravimo Sveučilište na kome smo diplomirali kao ni svoju domovinu.

Nakon tog prijema otišli smo na Prekrižje u tzv. «Vilu Weiss», gdje je potpredsjednik vlade prof. dr. Mate Granić priredio večeru za AMA-še sudionike «Dies Academicusa». Topla i ugodna ljetna večer omogućila nam je da cijeli susret provedemo na terasi » koje se pruža divan pogled na Zagreb. I prof. Granić je bio vrlo razgovorljiv i pokušao je utažiti našu informativnu žeđ.

Ponedjeljak, 1. lipnja 1992.

- 11 h Svečanost u Hrvatskom narodnom kazalištu
Izvjestaj o radu Sveučilišta
prof. dr. **Marijan Šunjić**
Pozdrav predstavnika društava bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta
dr. Žarko Dolinar
Govor predsjednika Republike Hrvatske
dr. Franje Tuđmana
- 16 h Otvaranje novih zgrada Odjela matematike i Odjela fizike Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u okviru prirodoslovlja na Horvatovcu

Utorak, 2. lipnja 1992.

- 10 h Okrugli stol o suradnji Sveučilišta, dijaspore, gospodarstvenika i uprave u Hrvatskoj
Aula Sveučilišta
- 11 h Okrugli stol o suradnji srednjoeuropskih i ostalih sveučilišta: susret i radni dogovor rektora
Vijećnica Sveučilišta
- 15 h Godišnja skupština društava bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta
Aula Sveučilišta

Srijeda, 3. lipnja 1992.

- Sveučilište u ratu - posjet Metalurškom fakultetu u Sisku
Polazak u 9.30 ispred HNK
- 18 h Otvaranje izložbe studentskih radova
Akademija likovnih umjetnosti

Četvrtak, 4. lipnja 1992.

Simpoziji i okrugli stolovi na fakultetima i drugim ustanovama Sveučilišta (po posebnom programu)

Petak, 5. lipnja 1992.

- Otvoreni dan fakulteta
9-15 h Mogućnost posjeta fakultetima Sveučilišta
- 10 h Dodjela rektorskih nagrada studentima
Aula Sveučilišta
- 17 h Susret s umirovljenim profesorima
Vijećnica sveučilišta

U srijedu 3. lipnja išlo se autobusima u Sisak, da vidimo kako je djelovalo Sveučilište u ratu, nedaleko od fronte. Prvo smo bili gosti Srednje muzičke škole «Ivo Lotka», gdje su nam djaci razne dobi priredili raznovrsne točke. Zaista je teško zamisliti da su djeca kao i njihovi pedagozi u doba pravoga rata, u drugoj polovici 1991. godine radili u svojoj školi, gotovo bez prekida. Zatim smo išli posjetiti Metalurški fakultet u Sisku, koji radi u okviru Zagrebačkog sveučilišta. I on se nalazi nedaleko tadašnje fronte, ali unatoč tome nije prekidaio rad. Baš za vrijeme našeg posjeta imali su jednu neobično zanimljivu izložbu: svi eksponati bili su oblikovani od otpadnog ratnog materijala. Autori tih najrazličitijih djela zaista se nisu mogli požaliti da im je nedostajalo materijala za njihove izričito originalne eksponate.

Nakon posjeta Metalurškom fakultetu išlo se direktno na front u mjesto Mošćenicu (prema Petrinji), što je kod svih nas, pogotovo «inozemaca», izazvalo posebno veliki interes. Susret s gardistima, njihov optimizam s jedne strane, a istodobno pusto selo, razvaljene kuće, uništene crkve s druge strane, sve to nas je neobično dirnulo.

Kasno poslije podne, po povratku u Zagreb, nastavili smo godišnju skupštinu AMAC-a, koje je trajala do kasno u noć. Najvažniji rezultat godišnje skupštine bilo je osnivanje Svjetskog saveza AMAC-a kao koordinacijskog odbora, čiji je zadatak da bude spona između AMA pojedinih zemlja. Sjedište Svjetskog saveza AMAC-a je Sveučilište u Zagrebu, a glavni koordinatorski je rektor Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. Marijan Šunjić. (vidi Program)

Szentska igra ispred HNK u Zagrebu

U četvrtak 4. lipnja težište razgovora bilo je prebačeno s Rektorata na pojedine fakultete, pa smo svi mi, bivši studenti, imali priliku ponovo sjediti u onim istim klupama u kojima smo sjedili za studentskih dana. Tako sam ja sjedio u velikoj dvorani Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije na Marulićevu trgu 20., gdje je pod predsjedanjem prof. dr. Branka Kunsta, inače predsjednika AMA istog fakulteta, održana rasprava: Kemijsko inženjerstvo u razvoju Hrvatske.

*Rektor prof. dr. M. Šunjić / prof. dr. J. Radić
u crkvi sv. Katarine*

Raspravu su vodili profesori istog fakulteta dr. Marin Hraste i dr. Darko Skansi. Budući da je zaštita okoliša kod nas u Hrvatskoj bila uvijek u drugom planu, a mi smo dugim boravkom u S.R. Njemačkoj posebno senzibilizirani što se tog problema tiče, želio bih posebno istaknuti da se između ostaloga govorilo i o »ulozi kemijskog inženjerstva u zaštiti okoliša«, pa se može očekivati da će zaštita okoliša pri planiranju novih postrojenja zauzeti ono mjesto koje joj i pripada. Nakon toga upriličena je zakuska u podrumu, u prostorijama preuredjenim u muzej – sa starim kemijskim priborom, aparatima i slikama, koje dokumentiraju povijest tog fakulteta – muzej, dakle, vrijedan pažnje svih bivših studenata tog fakulteta!

U petak 5. lipnja, posljednog dana »Dies Academicus-a«, sastali smo se ujutro u Rektoratu. Bio je to posljednji sastanak na kome su podijeljeni dokumenti i slike. Nakon pet uspješno provedenih dana valjalo se oprostiti od kolega iz Švedske, Švicarske, Francuske, Kanade, Australije i USA. I svi smo tada spontano rekli: dovidjenja dogodine!

Rektoru Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. Marijanu Šunjiću zahvaljujemo na »Danima sveučilišta '92.«, koji su bili, čvrsto sam u to uvjeren, plodni za sve sudionike i s nestrpljenjem očekujemo poziv za »Dies Academicus '93!«. Na kraju ne mogu a da se ne zahvalim gđji. dr. Ingi Depolo, tajnici AMAC-a pri Rektoratu u Zagrebu, koja je organizacijske poslove od prvog do posljednjeg dana vodila na zavidnoj razini.

Mladen Jonke

Draga riječ

*O d Münchena do Chicaga
hrvatska nam riječ je draga,
od Švicarske do Kanade
za Hrvate svud se znade.*

*Otišli su iz svog doma
gdje se čuje ča i kaj,
otišli su iz Hrvatske,
ali pamte rodni kraj.*

*Naši ljudi širom svijeta
dugo žive u tuđini,
naši ljudi iz daleka
šalju pomoć domovini.*

*Najsretniji svi će biti
kada ratu dodje kraj
i kad suze neće liti
za svoj mili zavičaj.*

*Preko mora i planina
hrvatski se barjak vije,
s kršnih polja i nizina
svud hrvatsko srce bije.*

Milan Sigetić

*Iz »Hrvatska je naša mati« u nakladi autora,
Samobor 1992.*

Iz našeg rada...

Suradnja hrvatskih društava u Njemačkoj

Individualnost je jedna od osobina hrvatskog bića. To u biti pozitivno svojstvo imalo je, nažalost, i negativnih posljedica u hrvatskoj povijesti. Stoljetna podijeljenost hrvatskih zemalja između različitih vladara i stranih interesa zloupotrebljavala je tu osobitost te po načelu »divide et impera« nanosila veliku štetu Hrvatskoj.

Nametnuti nam rat zahtijeva maksimalnu učinkovitost svih potencijala u obrani INTEGRITETA i stvaranja DEMOKRATSKE HRVATSKE. Hrvati u dijaspori, svijesni toga trebaju poduzeti sve, da u ovim teškim trenucima za domovinu njeguju zajedništvo. U interesu Hrvatske suradnja hrvatskih društava je imperativ.

Medusobna nadopuna u svojoj različitosti, pluralizmu mišljenja je uzajamno, istinsko bogaćenje sviju nas.

Kao društvo bivših studenata hrvatskih sveučilišta – u manje od godine dana svog službenog postojanja – trudili smo se uspostaviti kontakte sa sličnim akademskim i drugim hrvatskim društvima. Uspostavljanje i njegovanje kontakata je stalni proces, koji zahtijeva angažman svih društava i njihovih članova.

»Epohalna vremena« pripadaju prošlosti. Realna procjena naših sposobnosti i mogućnosti, postavljanje etapnih ciljeva, to znači politika malih koraka u kontinuitetu principi su našeg djelovanja.

Kao primjer našeg vidjenja suradnje s hrvatskim društvima neka posluži naš zajednički apel, reagiranje na emisiju hessenskog radija, kao i zajedničko djelovanje protiv pseudoznastvenog pisanja i javnog istupanja pojedinaca na štetu istine.

Was tut die zivilisierte Welt? Die Politiker verhalten sich wie der Vogel Strauß. Stecken den Kopf in den Sand und warten. Worauf?

Es gibt Anzeichen dafür, daß das zerstörende serbische Kriegspotential eskaliert und neue unschuldige Opfer in Makedonien, Kosovo, Sandschak und Vojvodina fordern wird.

Das Szenario wiederholt sich!

Kann sich die Weltöffentlichkeit immer noch mit hilflosen Friedensplänen herausreden und wegschauen?

Es ist die moralische, insbesondere die ethische Pflicht Europas, die größte Völkervertreibung nach dem 2. Weltkrieg auf dem Kontinent zu stoppen.

Allzu oft hat Europa in seiner Geschichte die Entwicklung in seinem südöstlichen Teil zum eigenen Schaden ignoriert.

Es liegt im europäischen Eigeninteresse zu beweisen, daß supra-nationale Organisationen (EG, NATO, KSZE, UN) überhaupt fähig sind, Kriegslawinen aufzuhalten und bereits in ihrem Entstehen effektiv zu verhindern.

Oder sollen Eroberungskriege dieser Art noch belohnt werden?

Es wüten auf dieser unserer Erde zur Zeit über 50 Kriege.

Sinnlos sterben unzählige Menschen auf allen Kontinenten.

Was muß noch geschehen, um das Gewissen der Weltbevölkerung zu aktivieren?

Wir appellieren an das Gewissen jedes Einzelnen, alles in seiner Macht stehende zu tun, um Kriege sofort zu beenden, und präventiv zu handeln, um jedem zukünftigen Aggressor die Fähigkeit zur Kriegsführung zu nehmen.

Kroatische Vereinigungen des Rhein-Main-Gebiets:

KROATISCHER LEIBERVEREIN "BARTOL KASK"

An den Drei Steinen 42

6000 FRANKFURT 30

KROATISCHE KULTURGESELLSCHAFT

E.V. RHEIN-MAIN

HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO

za sjeverno-majnsko područje

Postfach 170345

6000 FRANKFURT 17

ALMAE MATRIS ALUMNI CROATICAE -

DEUTSCHLAND E.V.

VEREINIGUNG EHEMALIGER STUDENTEN

UND FREUNDE KROATISCHER UNIVERSITÄTEN

- DEUTSCHLAND E.V.

Kaiser-Friedrich-Ring 82

6200 WIESBADEN

23.11.1992

APPELL

Seit 2 Jahren wird dem kroatischen Volk und den bosnischen Völkern ein Krieg aufgezwungen. Davor den Slowenen. Täglich sterben Menschen oder werden zu Invaliden. Dörfer und Städte, Krankenhäuser, Schulen, Kirchen, Kulturerbe werden irreparabel zerstört.

Wer kann den seelischen Schmerz heilen, der den Kindern, Frauen und alten Menschen in grausamer Weise zugefügt wird? Wer kümmert sich um die Kriegsspätfolgen, um die Kriegopfer? Ein Leid ohne Ende!

Molimo sve naše članove, kao i sva hrvatska društva i pojedince da nam se pridruže u ostvarivanju našeg cilja: realiziranje hrvatskog programa na hessenskom radiju.

Individualnost pojedinaca i društava, respektiranje i tolerancija – imajući stalno u vidu dobrobit LIJEPE NAŠE – premise su našeg djelovanja.

Milan V. Červinka

Igor S. Grubišić

Uloga intelektualca u duhovnoj obnovi domovine

Da Hrvatska ne postane mit!

Kolegice i kolege, prijatelji.

Tema je aktualna i opasna. Odmah može biti izopćena.

U jednoj od svojih kolumni već sam se kritički postavio prema stanovitim pristupima toj duhovnoj obnovi. Ima tu pojava koje zbunjuju. Nema sumnje da je Hrvatskoj potrebna obnova. I da obnova po svojoj naravi, jer riječ je o čovjeku, mora biti protegnuta na sve ugrožene i porušene dimenzije ljudskosti, dakle i na duhovno područje. Ali, dak se u odredjenom ministarstvu kaže da će ono biti zaduženo i za duhovnu obnovu hrvatskog naroda, onda se ja kao svećenik nelagodno osjećam. Bojim se, naime, da tko ne pomisli da bi sada svećenici trebali nadomjestiti bivše partijske sekretare i učvršćivati domovinu u svetoj vjeri, poštenju, moralu, čistoći...

Narod nešto od nas očekuje. Zato mi je posebno drago što ovdje imamo intelektualce, a to znači ljude kojima je posao misliti, koji nisu jedne boje ni iste misli, koji nisu ni ideološki ni svjetonazorski jednodušni, vjerojatno ni jednako religiozni, a svi vole domovinu, vole narod, vole tu stvarnost što se zove Hrvatska.

O toj stvarnosti, narodu, domovini odmah treba ozbiljno misliti da pojmimo što ona zapravo jest. Hrvatska i hrvatstvo kao činjenica, kao pojava toliko je istinita, što se vidi i po krvi što se za nju proljeva, da se ne može brisati iz povijesti; a opet toliko neodredjena, nedorečena, ni geopolitički ni kulturalno definirana, da se osjeća potreba o tome misliti. Brzo ali ne brzopleto, da ne bismo upadali u nove mitove.

Nagore što se nama intelektualcima može dogoditi je da nas netko pozove na izgradnju novih mitova i da se duhovna obnova hrvatskoga naroda shvati kao utvrđivanje nacionalne mitologije bez koje se, navodno, ne može živjeti. A Hrvatska nikad nije bila mit! Baš je zato lijepo biti Hrvat. Hrvatska je uvijek bila stvarnost koju se voli, koju se možda potpuno ne shvaća – uostalom onoga koga se voli nikad se ne može sasvim shvatiti. Eto, trebalo bi spriječiti da Hrvatska postane mit.

Kao što vidite, pristupio sam temi s negativne strane, jer lako je dati se upregnuti u kola ideologije, u kola mitologije – što je uvijek put dehumanizacije. Služiti ideologiji i mitologiji znači služiti protiv čov-

jeka. A Hrvatska je, ako se išta o njoj može reći, bitno označena čovječnošću. Kod Stjepana Radića najdublje me se dojmilo što je na pitanje «što znači biti Hrvat?» odgovorio da to znači «biti čovjek na hrvatski način». Hrvatstvo, dakle, ako jest vrijednost – a sasvim sigurno jest, ne može biti drugo nego naša zajedničarska čovječnost. Čovječnost na naš način. Zato je nacija ljudska vrijednost, zato su prava naroda ljudska prava – jer je riječ o čovjeku u zajednici. Kao kršćanin koji nastoji biblijski misliti, duboko sam svestan da ljude našega doba treba naučiti – ako se već hoće govoriti o širenju biblijskog mišljenja – da nema apsolutnih vrijednosti osim Boga i čovjeka. Samo su dvije svetinje: Bog i čovjek. Još je bolje reći da je osoba svetinja. Što god se ne može svesti na osobu, ne može biti svetinja. Iznad osobe nema svetinje. Zato nitko nema prava stvarati mitove, idole, božanstva i ideale koji se uzdižu nad čovjeka. Nema viših ciljeva za koje bi se smjelo žrtvovati ljude. Svaka se osoba može žrtvovati, ali nijedna ne smije biti žrtvovana. To su temeljne istine što ih je Crkva u Hrvata, barem kroz usta svojih predvodnika i u svom najvažnijem tisku, imala sreću razvijati naviještati minulih desetljeća u doista teškim prilikama.

Razvili smo stanoviti način hrvatskog biblijskog mišljenja koje, nažalost, nije uspjealo i valjda nikada neće uspjeti prodrijeti u svijet kao specifični hrvatski doprinos teologiji, jer svijet je pun knjiga i nitko ne očekuje novost od knjige što se pojavljuje u nekoliko stotina primjeraka u nekom malom narodu na rubu svijeta. Ali mi koji želimo biti intelektualci baš toga naroda moramo shvatiti da nas doista može sjediniti ta vrijednost koja je, uostalom, temeljna vrijednost europskog zajedništva, a to je osoba. U tom duhu i sukladno Radićevoj viziji Hrvatska nije ništa drugo nego zajednica predragocjenih bliskih osoba.

Dodao bih još da je papa Ivan Pavao II. u svojoj poslanici «Laborem exercens» definirao naciju kao zajedništvo plodnog stvaralaštva niza naraštaja. Tu se u pojmu nacije ne ističu elementi krvi i zemlje, te se iz rodoljublja i domoljublja nikad više ne može izroditi u nacistički mit «Blut und Boden». Naciju ne čini čistoća krvi, ni uvijek jednako omeđen geografski prostor, nego je čini baština stvaralaštva mnogih naraštaja. Ljudi žive zajedno, stvaraju kulturu, umjetnost, privredu, jezik.

Plod te stvaralačke ljubavi je ono što se zove domovina. Ona je vrlo stvarna, a ne poklapa se ni s kojim nacrtom na zemljovidu. Uključuje odnos sa zemljom, ali nije zemljopis. To što naraštaji stvaraju, od predaka primaju i potomstvu predaju, to je domovina. I ta zajednica u vremenu i prostoru je narod. Zato je to prava vrijednost, jer je plod stvaralačke ljubavi konkretnih osoba u nizu naraštaja.

Domovina je oznaka ne samo okupljene zajednice nego svakog ljudskog bića. Ne postoji čovjek uopće, postoji samo konkretni čovjek. Nitko ne može biti čovjek općega tipa, nego svaki mora imati vlastitu fizionomiju. Polazište hrvatskog duhovnog preporeda mora biti sasvim određeno hrvatstvo, određeni hrvatski čovjek. I naš duhovni prepored mora biti u korist osobe, obitelji i naroda, uvijek u prilog slobode. Sve što se protivi slobodi osobe, protiv je čovjeka i protiv Boga.

Trebalo bi nastojati da naša inteligencija zaživi iz korijena koji su naoko raznorodni ali su specifično naši. Mi smo, naime, narod i Stjepana Radića i Alojzija Stepinca. I Krleža je izraz našega bića. Ako netko pokuša graditi stepinčevski narod bez krležijanskih sastojaka, bez Petrice Kerempuha, moglo bi to biti krivotvorina. Ako pak netko pokuša graditi hrvatstvo iz Krleže, ili ako hoćete iz Tita, odnosno Hebranga – nek je za asocijaciju dosta – zanemarujući stepinčevske elemente toga naroda, opet će biti krivo. Mislimo sintetički o tome narodu znači prihvatiti misao da je to narod stepinčevsko-krležijanski i da zato u njemu intelektualac ne može biti ni klerikalac ni borbeni bezbožnik, boljševik. Mislim da se kao intelektualci možemo naći u zajedničkoj izgradnji nacije koja će biti prožeta duhom Europe, slobode, čovječnosti, što slobodnija od boljševizma i bilo kojeg klerikalizma, da u njemu cvjetaju stranke, a da se nikada više ne podignu fašistički i boljševistički modeli. I da se među nama utvrđuje povjerenje.

Ovdje je na mjestu istaknuti kako je jedan od dubokih rezova u našem nacionalnom biću, i ovih desetljeća u iseljenoj Hrvatskoj, razmjerno velika udaljenost između vodstva Crkve u Hrvata i hrvatskih intelektualaca. To je činjenica. Pazite, niti sudim niti opominjem. Bog, koji jedini po krivim crtama ravno piše, može i tu pojavu učiniti korisnom opomenom. Mi danas imamo u iseljeništvu jaku i dobro organiziranu mrežu hrvatskih katoličkih ustanova koja prekriva globus. Tijekom tridesetak godina djelatnici hrvatske inozemne pastve na čelu s mons. Stankovićem uspjeli smo zaista cijeli globus oplesti mrežom

takvih naših ustanova. To su na stotine hrvatskih misija, župa, centara, biblioteka, domova, socijalnih ureda, dječjih vrtića i slično. Ali, veliki dio hrvatskih intelektualaca kao da ne želi biti previše povezan s tim ustanovama. Ondje se niste našli kod kuće. Mnogi od vas vjerojatno održavaju veze sa svećenikom, ali ne želite biti dio njegova stada. Mi normalno govorimo o dušobrižništvu kao pastoralu, pastvi; to podsjeća na vođenje ovaca, a intelektualac ne voli biti ovca. I zato neće u stado. To je dosta razumljivo. Da, ja moram biti pastir, ali sasvim drugačiji od ovčara. Što učiniti da se nadjemo ipak zajedno, ali ne tako da vi postanete ovce? Kako aktivirati taj silni potencijal što ga je Crkva u Hrvata tijekom toga niza godina razvila i stoji na raspolaganju narodu, od Caritasa do vjeronauka, do hrvatskog jezika? Mi smo se borili kako smo znali, ali redovito je ispalo tako da je s nama ostao nerazvijeniji dio naroda, a da čim se netko od intelektualaca snašao – u Njemačkoj, Americi i Kanadi – prva mu je stvar bila da se izvuče iz stada gospodina velečasnog.

«Velečasni, kad budemo slavili imendan, rođendan, kad bude blagoslov kuće, budete došli k nama. Inače mi idemo tu blizu u englesku, odnosno njemačku crkvu. Tamo nam idu i djeca, jer su u katoličkoj školi...» Većina intelektualaca će reći da zna i bez svećenika učiti djecu hrvatski, većinom su spremni dati koju stotinu maraka za hrvatsku sirotinju, ali malo dolaze na hrvatske crkvene skupove. Ne prihvaćaju svećenika kao mjerilo svoje intelektualnosti.

U sklopu ovoga razmišljanja usudjujem se reći da bismo morali zajedno razmisliti što činiti da se sve hrvatske snage ipak nadju zajedno. Kad je riječ o Crkvi, morali bismo u njoj stvoriti takvo ozračje, da se svaki naš čovjek, također intelektualac, može ondje naći a da ne mora postati u lošem smislu ovca. Dapače, svećenik bi mogao od vas primiti poticaje slobode duha koja će mu pomoći da s vama bude još više intelektualac.

Svećenik kao intelektualac u ovoj sredini doista može doći u krizu. Godinama radimo s dragim i vjernim ali većinom neškolovanim ljudima. Oni nas cijene kao vrhunske intelektualce, misle da imamo po pet fakulteta, po pet doktorata, da govorimo po sedam jezika. Čovjek se i nehotice nauči biti jako važan među ljudima od kojih se nitko ne usudi biti pametniji od njega. Onda se najednom nadjem među intelektualcima kojima ne mogu biti mjera, među kojima mnogi od mene puno više zna. Tu sigurno netko bolje od mene poznaje filozofiju, bolje govori

jezike, bolje se snalazi u politici. I kad govorim o teologiji, moram pretpostavljati da među vama ima ljudi koji su i o tome ozbiljno čitali. Ukratko, svećenik ne može među vama igrati ulogu super-intelektualca. Možda je i to jedan od razloga stanovite odbojnosti koja se osjeća između hrvatskog svećenstva i drugih hrvatskih intelektualaca u tuđini. Onda se još upliću utjecaji političkih stranaka, partija, različitih tajnih i javnih službi.

Želimo li pak biti vjerni Bibliji kao nezaobilaznom korijenu naše kulture i civilizaciji, u njoj je prva i posljednja poruka: sloboda. Ako nema slobode, nema ni Biblije, nema vjere, nema kršćanstva. U tom je svjetlu bolji slobodni nevjernik od prisiljenog vjernika. To je srž Biblije, jer je Bog čovjeka za slobodu stvorio. To bi imao biti pravi duh Europe koji još ni Europu nije do srži prozeo.

Nismo li mi Hrvati, pripadnici maloga naroda koji nikad nije postao sam sebi mitom, posebno pozvani svjedočiti i primicati taj duh slobode? Valjalo bi paziti da ne budemo trajno željni da nas Europa duhovno kolonizira, nego da sami sebe i Europu prosvjetljujemo posebnim skladom slobode i vjernosti, bez ideologizacije, bez boljševizacije; da prestanemo jedni druge sumnjičavo mjeriti, da se počnemo uzajamno ljudski vrednovati, da u duhu svih naših tradicija laičkih i crkvenih, od Štepinca i Majke Božje Medjugorske do Radića i Krležje, budemo jedno, a da to ne mora biti baš jedna jedina stranka. Doista ne želim ulaziti u ta stranačka pitanja, nego govorim o zajedničkoj kulturi u kojoj ima mjesta za svačiju slobodu, jer je sloboda svakog čovjeka i svake zajednice u mom narodu i moja sloboda, naša sloboda.

Osjećam bojazan da dolazi »Vrijeme velikog inkvizitora«. Možda je to tipično staračka bojazan, jer starci se pri kraju obično počinju bojati što će biti s djecom. Doista se bojim da stanovite mračne snage razmjerno brzo ne prođu u našu novu stvarnost i stvore nove oblike prisile misli i lažne vjernosti lažnim svetinjama. Vrlo je moguće da nas, koji smo se toliko desetljeća borili za slobodu protiv boljševizma, ubrzo pregaze neki superpobožni, superčestiti, superdesni, superkatolici i super – Hrvati, osobito super organizirani. I bojim se da Hrvatska opet ne postane loptica u igri velikih sila.

Tako sam se uplašio kad se nedavno po prvi put nakon mnogo godina javno sukobiše Vatikan i masonerija i to upravo zbog Hrvatske. Vatikan može sebi dozvoliti sukob s masonerijom, jer se s njom stolje-

ćima sukobljava i, reklo bi se, da će se tako sukobljavati do kraja povijesti. Ali Hrvatska je premalena da protiv sebe izazove svjetsku masoneriju. Nekima od naših kao da to nije jasno. Čitam neki dan kako jedan, zacijelo dobronamjernik, piše da svjetska masonerija želi uništiti hrvatski narod. Kao da se samo po sebi razumije da Hrvatska mora opstati u trajnoj suprotnosti masoneriji. Kao da smo baš mi izabrani za tu borbu. Ne bismo li radije čuvali snage za izgradnju hrvatske slobode i blagostanja? De Michelis je također nedavno bio upozorio Hrvate kako se i poljski ministar vanjskih poslova, i te kakav katolik, čudi što neki istaknuti Hrvati toliko ističu da je Hrvatska »Antemurale Christianitatis«. Nije vrijeme to isticati, osobito ako se misli da je riječ o obrani zapadnog kršćanstva. Mi se preko naših premudrih ljudi dodvoravamo Zapadu – koji kao takav ne postoji – da smo mi stoljećima bili njegova granica i straža. A oni bi nas mogli zapitati tko nas je uopće molio za takvu ulogu. Zato nam ni ne kažu hvala za »Antemurale«. I da su nas barem proglasili zidom, nego predzidjem, ono što se u prvoj većoj opasnosti napušta. No mi još uvijek uvjeravamo Zapad kako nas mora prigrliti, jer da smo mi zapadnjaci, a oni što nas napadaju da su Istok. Zaboravljali smo da je Srbija velikom dijelu Europe bila simpatičnija od nas zato što je protukatolička. Sve antikatoličke snage u Europi, a ima ih jako mnogo, naravno su se opredjeljivale za Srbiju a protiv Hrvatske. Mi sve uvjeravamo da smo Europljani, ali oni su utvrđeni prijatelji Europe. Tek je neizrecivo nečovještvo srpskog agresora otvorilo oči i tom dijelu Zapada, koji nije sklon papi pa stoga nije sklon ni Hrvatima. No time nije nipošto potvrđen mit o predzidju kršćanstva i o isključivoj pripadnosti Hrvatske zapadnoj Europi.

Zaista nemam namjeru zaokružiti tematsko predavanje, ali želim istaknuti da bi na crti našega pluralizma i naših teških iskustava trebalo nastojati da Hrvatska ne bude mit, ali da bude misterij. Domovina je, naime, poput osobe, poput čovjeka i poput Boga – neizreciva, prevažna stvarnost, upravo misterij.

Misterij je ono što se voli, što se nikad dokraja ne shvati, ali od čega se živi. Kao ljubav. Ovo što sam govorio ne smije se shvatiti kao da bi demitizacija bila razgoličenje vrijednosti, nego tu svoju ljubljenu stvarnost koja se zove Hrvatska moramo doživljavati kao misterij ljubavi. To je ono za što vrijedi živjeti i žrtvovati se. To je naše zajedničko čovještvo, zajednica osoba u povijesti, u prostoru i vremenu, upravo

svojevrsni odraz Boga na zemlji. Govorim kao vjernik, ali tko u Boga možda ne vjeruje zacijelo vjeruje u čovječnost. Neka svaki to sam sebi dalje rješava, ali složimo se da Hrvatska nije izmišljena vrijednost, što znači da nije mit nego nezaobilazna i neizreciva stvarnost, upravo misterij. Stoga među name ne smije iščeznuti kultura, mora opstati poezija – jer iz misterija izvire poezija, a mit stvara koračnice kojima se maršira u smrt. Eto, da ne duljim – a već očit podliježem profesionalnoj deformaciji starog propovjednika koji ne zna završiti – htio bih reći da u cijeloj toj povici oko duhovne obnove razumijem samo jedan program duhovne obnove Zapada i Europe i kršćanstva, a to je primicanje prava osobe i ljudskoga dostojanstva uz trajno odbijanje svake ideologizacije. Drugo nam ne treba. U tom smislu volim isticati onaj ulomak koncilskoga dokumenta o Crkvi u suvremenom svijetu koji kaže da Crkva mora biti depolitizirana kako bi mogla politizirati narod i učiti ga da odgovorno sudjeluje u izborima, odgo-

vorno daje svoje glasove ovoj ili onoj stranci, a da se sama ne svrsta ni uz koju stranku. Narodu ne treba skrbnik, nego samo svjetlo da može hodati vlastitim putem. No rekao bih da je u tom koncilskom tekstu glavna rečenica: »Neka narod pazi da ne da preveliku moć javnoj vlasti«. Tako uči naša Katolička Crkva. To je njezin stav. Stoga vjerujem da će intelektualci u ovom našem društvu koje vuče snagu iz korijena starog zagrebačkog sveučilišta i svega što je značilo kulturu hrvatskog naroda koja je dovela do tog sveučilišta, tom baštinom znati obogatiti sebe i Europu.

Kao svećeniku Crkve u Hrvata posebno mi je na srcu da pokušamo zajedno ukloniti zid koji već dugo djeli duhovnu i svjetovnu inteligenciju u hrvatskom iseljeništvu. Riječ je o tome da lijepo prijateljujemo, ali slabo suradjujemo. To treba promijeniti.

Ante Živko Kustić

Govor na prvom otvorenom radnom skupu AMAC u Frankfurtu na Maini, 28. ožujka 1992.

Hrvatska je naša mati

*P*uhale so jake bure
veter rušil naš je prag,
zdamnja bijo stare vure
neje nam se zamel trag.

*Hrvacko se ime nosi
trinajst stoleč, leta, zime,
saki Hrvat se ponosi
nema drakše domovine.*

*Hrvacka je navek bila
samostojna jaka mati,
neovisna naša mila
nek nam denes se pozlati.*

*Imala si kneze, kralje
i župane slavnog roda,
imala si muže, tkalje
pod oblokom plavog svoda.*

*Imala si žulje, muke
i popevke, možikaše,
imala si vredne roke
križni pot i očenaše.*

*Zato denes nek se čuje
kak nam zvoni novi zvon,
saki čovek nek sam kuje
neovisni novi dom!*

Milan Sigetić

Iz »Hrvatska je naša mati« u nakladi autora, Samobor 1992.

O mogućnosti studiranja kroatistike

Na 32 sveučilišta danas se može studirati slavistika u SR Njemačkoj. Pojam slavistika uključuje istočnu, zapadnu i južnu predmetnu grupu s time da su u svakoj grupi dominantni jezik i književnost jednog naroda, znači ruski u istočnoj, češki ili poljski u zapadnoj, hrvatski, srpski ili bugarski u južnoj predmetnoj grupi. Iz navedenoga proizlazi da se predmet »južna slavistika« može studirati na svakom od 32 sveučilišta, ali uz izvjesne razlike s obzirom na težište pojedinog predmeta. Negdje u prvom planu ili težište jest na bugarskom jeziku i književnosti, drugdje pak – i to je u većini slučajeva – na hrvatskom i srpskom jeziku kao jednom jeziku i njihovim književnostima. Tu se još uvijek gaji dosadašnja praksa o nazivu »serbokroatisch« (srpsko-hrvatski). Iako nije lako odreći se tradicije i iskorjeniti dugotrajne navike, uvjeren sam da će uz pomoć znanstvene argumentacije i malo strpljenja pobijediti razum i spoznaja da su to dva različita jezika s pravom posebne nominacije. Gdje je ta podjela sprovedena, tj. gdje se može studirati kroatistika (hrvatski jezik i hrvatska književnost)? Takva mogućnost postoji danas na sveučilištu u Mannheimu, te slično na sveučilištima u Bambergu i Göttingenu, u okviru predmetne grupe »južna slavistika«. Valja spomenuti da to nije jednosmjerni studij, to nije »Einbahnstrasse« da se simbolički izrazim, nego su hrvatski jezik i hrvatska književnost glavni predmet, a pored toga studij obuhvaća još tri kulturna područja: slovensko, srpsko i makedonsko. Dakle preporuča se, ali ne mora, studirati slovenski jezik, makedonski jezik i sve tri spomenute književnosti. No, ako netko u okviru »južne slavistike« hoće studirati kroatistiku, dužan je studirati još jedan drugi predmet kao glavni ili dva druga kao sporedna, recimo germanistiku (njemački), anglistiku (engleski), romanistiku (francuski, talijanski ili španjolski), psihologiju, političke znanosti i dr. Kombinacije su mnogobrojne. Svaki slavistički seminar ima razradjeni plan studija i na zahtjev se on može dobiti. Ja osobno preporučujem kao drugi glavni predmet studiranje germanistike. Pokazalo se da takva kombinacija daje dobre izgleda za zaposlenje. S time u svezi trebala bi hrvatska vlada odgovarajućim organima u Njemačkoj povesti inicijativu i ugovoriti da se apsolventu ove predmetne grupe priznaje studij u svrhu zaposlenja, odn. rada na

hrvatskoj tzv. dopunskoj školi. To zasada nije moguće, budući da to ne dozvoljavaju Ministarstva za školstvo i obrazovanje pojedinih njemačkih pokrajina. Problem nije jednostavan. U nastavnom planu koji je sada na snazi na ovdašnjim sveučilištima trebalo bi štošta izmijeniti (tako npr. pedagoško-metodološku spremu kandidata), ali uz dobru volju poteškoće bi se mogle prevladati. Također ne vidim razloga da se taj studij ne bi mogao priznati u Hrvatskoj, jer, on ne samo da je manje više adekvatan, recimo studiranju u Zagrebu, nego apsolutno njemačkog sveučilišta ima prednost da je osim kroatistike studirao germanistiku, dakle njemački, da izvršno vlada ovim jezikom, da posjeduje široko obrazovanje i prema tome vrlo dobre uvjete za zaposlenje i kasniji rad. U ovome kontekstu spomenuo bih i mnogobrojna pitanja hrvatskih dopunskih škola, npr. plaćanje hrvatskih nastavnika, razradu nastavnog globalnog plana i njegove realizacije s obzirom na satnicu, dodjelju školskih prostorija itd. Sve su to uglavnom posljedice stare prakse, konkretno ugovora o kulturnoj suradnji – u okviru kojega postoji dogovor o dopunskim školama – koji je sklopila bivša Jugoslavija s njemačkim vlastima, a on je, ako sam dobro informiran, još uvijek na snazi. Poznavajući Nijemce i njihov mentalitet, ne začudjuje da se oni drže dogovora i ugovorenih postavki, te ne bismo smjeli samo njih kriviti i optuživati. Uostalom Nijemci pokazuju u posljednje vrijeme mnogo dobre volje pri rješavanju nagomilanih problema u korist hrvatske strane. Treba mjesti prvenstveno pred vlastitim vratima. Ako se upitamo što je učinila hrvatska vlada? – odgovor glasi: malo, gotovo ništa. Ona je slala u Njemačku nepodobne i nesposobne osobe »da rascište stvari«, oklijevajući postupiti na način kako to traže diplomatske norme dviju samostalnih država. Ukratko, stare ugovore treba dogovorno raskinuti i sklopiti nove koji će regulirati satnicu nastavnog plana u školama, honoriranje hrvatskih nastavnika, priznavanje diploma studentima koji su ovdje završili studij, i svih drugih tom problematikom nastalih gorućih pitanja.

prof. dr. Josip Matešić

Mannheim, siječnja 1993.

AN APPEAL FROM 43 NOBEL PRIZE WINNERS

Peace in Croatia

In a joint appeal 43 Nobel Prize winners from all parts of the world, addressed to governments in East and West, have requested a stop of the brutal action of the Yugoslav armed forces in Croatia. Simultaneously, the international relief organizations are requested to help all of the victims of this inconsiderate military assault.

"This undeclared war has already produced more than 2,000 dead and forced more than 100,000 people to flee. The violence and destruction unleashed in Croatia have reached a scale unknown in Europe since the Second World War," stands literally in the appeal. "Our conscience demands that we raise our voices against this senseless war. We appeal to all men and women to abandon their indifference to the

plight of Croatian people: Croatia is not only facing the danger of total destruction of the country, but also the threat of their existence."

This unprecedented action - never before have so many awardees of the highest scientific distinction concurred on a common cause - was initiated by Professor Linus Pauling, of the Linus Pauling Institute of Science and Medicine, Palo Alto, USA (Nobel Prize in Chemistry 1954, Nobel Prize for Peace 1962), Professor Robert Huber, Max-Planck-Institut for Biochemistry, Martinsried/Munnich (Nobel Prize in Chemistry 1988), and Professor Manfred Eigen, Max-Planck-Institut for biophysical Chemistry, Goettingen (Nobel Prize for Chemistry in 1967).

"We cannot accept that in the middle of Europe innocent children, women and men are being killed, towns and villages in Croatia destroyed," explains Professor Huber. "We, at present 43, Nobel Prize winners from many countries, request by this peace appeal all the governments, humanitarian organizations, and all women and men to undertake all the necessary, to stop immediately murder in Croatia."

MESSAGE

During the past several months the war in Yugoslavia has caused much destruction and many deaths. The violence has affected innocent people as well. This war is most unfortunate and extremely sad particularly when the new found freedom in Eastern Europe should be celebrated. This senseless war must stop. I appeal to all to help bring this senseless war to an end. Violence must be avoided at all costs. Through violence no solution can be genuine or lasting. I also appeal to humanitarian organizations to come forward in providing aid to the victims of this war.

The Dalai Lama
Nobel Laureate 1989
(Peace)

THE DALAI LAMA

Further information is kindly offered by:

Professor Robert Huber
Max-Planck-Institut for
Biochemistry
8033 Martinsried
Germany
Phone: (089) 857-82-677/8

Professor Manfred Eigen
Max-Planck-Institut for
Biophysical Chemistry
3400 Goettingen
Germany
Phone: (0551) 201-433

Iz tehničkih razloga nismo u stanju objaviti potpise. No, kako smo saznali u sekretarijatu inicijatora, do danas je Apel potpisalo oko stotinu nobelovaca.

TRUMBETAŠ

Slijedeći popratni napis je predgovor za mapu »Gastarbeiter«, tiskanu 1977. u Darmstadtu. On ukazuje na intelektualnu akrobatiku i osobnu smjelost kad se, u ono vrijeme, htjelo naglasiti da se piše o umjetniku Hrvatu.

Tko je tamo?

*Tko se ovdje izgubio
u travi crnog tuša
i smeta me
u mojoj samoći?*

*Čujem nečije korake,
sigurne i lagane.*

*Ipak, kada se okrenem
ne vidim nikoga,
iako znam, da on postoji:
netko, tko možda
nešto traži.*

*Pitam se, trebam li
i dalje izdržati
u travi crnog tuša
ili ustati i
lagano upitati:
Tko je tamo?*

*Možda bi tada koraci
pobjegli
i nitko ne bi ostao
u mojoj blizini.*

Drago Trumbetaš

Frankfurt na Majni, 1969.

Radnik, Hrvat iz Jugoslavije, živi i radi u Frankfurtu na Majni – »Gastarbeiter«. Ta riječ »Gastarbeiter« nam puno kaže, njeno značenje nije potrebno tumačiti, svima je poznato, čujemo ju svakodnevno i ne razmišljamo dalje. Jedna riječ koja ima lijepo značenje ali ne za one na koje se odnosi. Puno puta je to sve već rečeno, puno puta su to čuli i oni koji bi mogli nešto učiniti, ali na kraju, ljudska dobra osebina je zaboraviti.

Medjutim, ovaj povučeni i vridni »Gastarbeiter« pokušava napraviti nešto što se možda i neće zaboraviti. On crta, crta život »Gastarbeitera«, jedna neiscrpna tema o iscrpljenim ljudima i ne samo od fizičkog rada.

Da bi privukao pažnju gledaoca (pomalo zaboravljena briga današnjih slikara) Dragutin Trumbetaš među ostalim koristi dvije metode: izmjenjivanje teksta i natpisa »filmskom brzinom« kontrastnim odnosima koje dopunjuje kratkim rečenicama. Na taj način omogućuje nam da »u stopu« pratimo sudbine likova, ali i da portretira iz čitavog niza uglova »Gastarbeitera«. Kao drugo, društvene i socijalne odnose čini vidljivima,

upravo tamo gdje su nevidljivi ili ih se ne želi vidjeti.

Usljed prezasićenosti ljudi često i ne primjećuju zbivanja u neposrednoj blizini. Slikarstvo u većini slučajeva i ne otkriva stvarnost; jednostavnije, lakše, ugodnije i na kraju komercijalnije je slikati lijepo i lijepše nego što jest. Upravo i to ne treba istaći na posebnom mjestu: Trumbetaševo strpljenje i skromnost. Njegov slikarski talent mogao bi mu pružiti više koristi, ali to Trumbetaša ne privlači, on ne crta kao mnogi, već crta da bi na nešto skrenuo pažnju. Takvo socijalno-kritičko crtanje nije jednostavno komercijalizirati.

Dragutin Trumbetaš je rođen 1. 1. 1938. u Velikoj Mlaci kod Zagreba, geografski ne tako daleko od Hle-

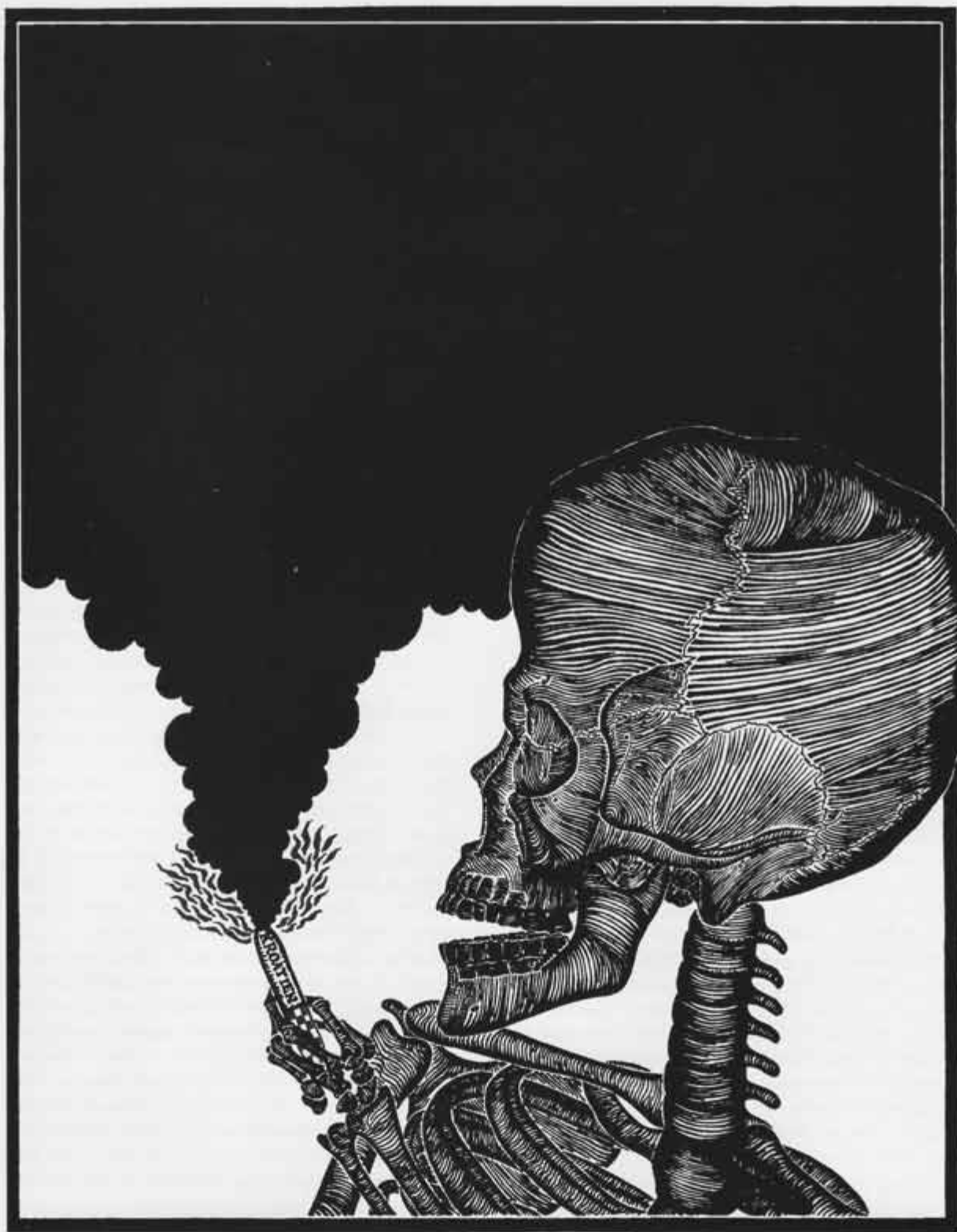
... nastavak na strani 24

Nemoguće je, radi prostora, navesti sve samostalne ili zajedničke izložbe na kojima je Trumbetaš izlagao od 1969. do danas. Zato tek o djelatnosti zadnjih godina:

1990./91. rad na ciklusu »Voljeni Vincent« (Hommage za van Gogha). Izložbe u Neu-Isenburgu 1991., Galerija Sinnrotz i u Zagrebu 1992., Moderna galerija »Studio Josip Račić«.

1991. je Trumbetašev drugi kazališni komad »Lopov« nagradjen od hrvatskog Ministarstva kulture.

1992. izlaže u Zagrebu ciklus »ORWELL '91. – Vrijeme smrti«. To su grafike prosvjeda protiv srpske agresije na Hrvatsku.

Veliki »brat«: Europa (iz ciklusa »ORWELL '91. – Vrijeme smrti«).

bina, sela poznatog u cijelom svijetu po istoimenoj školi naivnog slikarstva, koje je nesumnjivo utjecalo na Trumbetaševo stvaralaštvo. Naivno slikarstvo je interesantno jer prikazuje život i običaje na selu, onako kako ga vide slikari, seljaci i radnici. To je i razlog popularnosti i razumljivosti te vrste slikarstva.

U Trumbetaševim slikama nazire se tradicija jugoslavenskog naivnog slikarstva posebno socijalno-kritična tradicija »Zemlje«. Dovoljno je spomenuti riječi D. Iblera iz uvoda za prvu samostalnu izložbu: »Trebalo živjeti životom svog doba. Trebalo stvarati u duhu svog doba. Suvremeni život prožet je socijalnim idejama...«.

Naša se naivna umjetnost danas povijesnoumjetnički nalazi u potpuno drugom položaju, no što je to bilo 1931. kad su se hrvatski umjetnici »naivci« pojavili na izložbama »Zemlje«, ili 1952. godine kad je osnovana Galerija primitivne umjetnosti u sklopu »Seljačke sloge«. Danas znamo da naivna umjetnost nije niti folklor, niti šarmantna podvrsta ili nadvrsta diletantizma. Naivna umjetnost je likovni govor ravnopravan svakom drugom i on podliježe jednakim mjerilima i zakonitostima kao i svaki drugi likovni jezik. Stoga moramo naivu ocijeniti jedino kao zaseban smjer suvremenog likovnog stvaranja, a ova zasebnost se očituje jedino u svojevrsnom sagledavanju današnjeg života i svijeta o kojem nam naivci pripovijedaju u svojim dijelima.

Trumbetaš, promatrač oštrog oka, tankočutan i nemirna duha, što je sve skriveno iza naoko vrlo mirne vanjštine, našao je u svom svakodnevnom »gastarberskom« životu vrelo problema i tema za svoje listove. On crta fizionomije izgubljenih ljudi u velikom gradu, ljudi koji su često prevalili daleki put, ne samo izražen u kilometrima, iz dalekih krajeva Turske, talijanskog juga ili Jugoslavije u borbi za rješavanje egzistencijalnih problema. Ti su ljudi došli u Saveznu Republiku kao u neku vrstu obećane zemlje. Dolaskom tek javljaju se nebrojeni problemi od jezičnih, stambenih, kulturnih pa do prehrambenih... Ti ljudi »Gastarbereri« većinom seljaci i nekvalificirani radnici imaju velikih poteškoća snaći se u tehniziranom, zahuktalom životu zapadne Europe. Napustivši svoja rodna mjesta, svoje obitelji, prijatelje, znance i svoju tradiciju, došli su u strani svijet koji ih treba za povećanje svoga blagostanja i osim toga pokazuje relativno malo interesa za njih. To su ljudi koji su mislima vječno u dalekoj Anatoliji, Siciliji, ili Bosni, a tijelom na gradilištu u Frankfurtu ili nekom drugom gradu. Napustili su arhaični život

svojih rodnih krajeva i nenaviknuti ili ne uspjevši se prilagoditi novoj okolini postaju njenom žrtvom. To je priča o traženju zaborava u alkoholu, agresivnosti, o razorenim brakovima ili djeci koja rastu u domovini poznavajući svoje roditelje kroz mjesečne DM doznake. Ti ljudi postaju lako plijenom beskrupuloznih, koji im za skupe novce iznajmljuju loše stanove, ili ih na koji drugi način izrabljuju. Trumbetaš, jednom otkrivši tu tematiku ima nepresušiv izvor. Dovoljno je da se prošeće s blokom u ruci praznim ulicama Frankfurta nedeljom, da ode na kolodvor ili da se osvrne na zapuštene fasade s velikim brojem imena na ulazu.

Mogli bi se pitati zašto među mnogobrojnim Trumbetaševim likovima najviše nalazimo turske »Gastarberere«? Možda je njihov problem veći u odnosu na druge. Ti ljudi dolaze iz sasvim drugačijeg načina života u europsku jurnjavu. To su dubokosežni problemi. Trumbetaš ih pokušava objasniti ertanjem i usput kritički prikazati, te potaknuti one koji bi mogli s više razumijevanja pružiti pomoć tim ljudima.

Stisne u grlu čovjeka neka golema tuga kad se po prvi puta nadje u tudjinji. Opor život naučio ih je da često malo govore, osobito malo o svojim osjećajima i intimnom doživljavanju svijeta. Kad upitate zašto su došli raditi u tudjinu, dobiti ćete uvijek isti odgovor: »Slabo se živi, došao sam zaraditi koji dinar svojoj djeci«. Kadri bi oni bili isto tako marljivo raditi i u svojoj zemlji, podnositi još i teže žrtve, jer tuđa gruda nije kao svoja, ali oni su ipak rasijani po svim gradovima i cestama tuđega svijeta. Svojom dugogodišnjom anonimnošću, u njenom miru, pod zaštitom njene tišine, Trumbetaš je strpljivo radio i od nečega, za mnoge neobičnog, stvorio nešto, nešto moguće. To uvodi u lijepu priču o njegovom slučaju: s gorkom istinom o životnim odricanjima, o samotničkom iskušavanju neizvjesnosti svojih pothvata.

Smisao slikarstva otkriva se svugdje i iskušava se svugdje, u vječnom sporu našeg oka i našeg duha, u sporu znanja i nužnosti sa slobodom i neizvjesnošću: u vječnom sporu posjedovanja i neposjedovanja, što je naša sudbina. Trumbetaš je taj spor prihvatio bez ikakvih redukcija i njihovih olakšica. Ono što je na njegovim crtežima nije kaos, niti bučna, patetična i neorganizirana dramatika, to je realna istina. Velika istina koja je razumljiva na svim jezicima, istina naslikana rukom, vođenom osjećajima iz srca jednog »Gastarberera« Dragutina Trumbetaša.

Boža Červinka

O povijesti zagrebačkog Sveučilišta

Sveučilište u Zagrebu najstarije je sveučilište u Hrvatskoj, a spada među najstarija sveučilišta u Europi. Povijest Sveučilišta u Zagrebu započinje 23. rujna 1669. kada su diplomom rimskog cara i ugarsko-hrvatskog kralja Leopolda I priznati status i povlastice sveučilišne ustanove tadašnjoj Isusovačkoj akademiji u slobodnom i kraljevskom gradu Zagrebu. Od toga datuma Filozofski studij u Zagrebu, koji je započeo 1662. godine, počinje i formalno-pravno djelovati kao Neacademia Zagrabiensis, kao javnopravna visokoškolska ustanova.

Akademija ostaje u rukama isusovaca više od jednog stoljeća, do godine 1773. kada papa Klement XIV raspušta taj red. Godine 1772. upisuje se u Akademiju pod novom upravom na oba njena studija (filozofski i teološki) 200 studenata.

Godine 1776. carica i kraljica Marija Terezija dekretom osniva Kraljevsku akademiju znanosti (Regia scientiarum academia) s tri studija ili fakulteta: Filozofski, Bogoslovni i Pravni. Dotadašnji Političko-kameralni studij ušao je u novoosnovani Pravni fakultet, pa je na taj način i kameralni studij uklopljen u Akademiju. Svaki fakultet imao je po nekoliko katedara koje su obuhvaćale jedan ili više nastavnih predmeta.

Akademija u Zagrebu u svakoj je fazi svoga kontinuiranog djelovanja, premda su se organizacijski oblici mijenjali, do godine 1874. ostala najvišom školskom ustanovom u Hrvatskoj i Slavoniji, ustanovom koja je obrazovala većinu hrvatske inteligencije.

Godine 1861. Hrvatski je sabor – na poticaj velikog mecena hrvatske prosvjete, kulture i umjetnosti biskupa Josipa Jurja Strossmayera – donio zakonsku osnovu o Sveučilištu u Zagrebu. Car Franjo Josip potpisao je prilikom boravka u Zagrebu godine 1869. zakonski članak o Sveučilištu u Zagrebu, a pet godina poslije izradjen je novi zakonski članak koji je dobio vladarevu sankciju 5. siječnja 1874. godine. Na osnovi toga svečano je otvoreno 19. listopada 1874. godine suvremeno Sveučilište u Zagrebu.

Na osnovi zakonskog članka iz 1874. Sveučilište u Zagrebu trebalo je imati četiri fakulteta; pravni, bogoslovski, filozofski i medicinski. Prva dva fakulteta već su bila organizirana, pravni u okviru bivše Pravoslavne akademije, bogoslovski u okviru Sjemeništa. Oni su stoga i mogli nastaviti rad u punom opsegu. Filozofski fakultet posvetio je posebnu

paznju razvijanju fundamentalnih disciplina svoga prirodoslovno-matematičkog odjela, koji je s vremenom postao kolijevkom nekoliko novih fakulteta zagrebačkog Sveučilišta. Tako je 1882. godine u krilu Filozofskog fakulteta osnovan Farmaceutski tečaj, a 1897. i Šumarska akademija, a u toj Šumarskoj akademiji organiziran je 1908. Geodetski tečaj koji je 1919. postao Visokom tehničkom školom. Najzad je školske godine 1917./1918. osnovan Medicinski fakultet.

Nakon prvog svjetskog rata Sveučilište u Zagrebu ulazi u novo razdoblje svoga djelovanja.

Prvi fakultet osnovan nakon završetka rata bio je Gospodarko-šumarski fakultet – ukazom od 31. kolovoza 1919. Fakultet je nastao spajanjem dotadašnjih viših škola – Višeg gospodarskog učilišta u Križevcima i dotadašnje Šumarske akademije u

Sveučilišna zastava iz god. 1848.

Zagrebu. Istoga dana osnovana je i Visoka veterinarska škola koja je 1924. godine postala Veterinarskim fakultetom. Visoka škola za trgovinu i promet osnovana je 1920. godine, a 1925. godine nazvana je Ekonomsko-komercijalna visoka škola, s položajem i svojstvom fakulteta, ali organizacijski izvan sastava Sveučilišta. Godine 1918. osnovana je Visoka tehnička škola u Zagrebu koja je 1926. godine prerasla u Tehnički fakultet i otada je organizacijski udružena u zagrebačko Sveučilište.

Usprkos ratu Sveučilište je u ratnom razdoblju 1941.–1945. godine nastavilo svoje akademske aktivnosti.

Nakon drugog svjetskog rata, od 1945. godine do danas Sveučilište u Zagrebu ostvarilo je u više razvojnih faza izvanredan napredak, ne samo u povećanju broja fakulteta, iz godine u godinu povećanju broja upisanih studenata, broja diplomiranih studenata, broja magistara znanosti, broja doktora znanosti... nego i u cjelokupnom unapređenju visokoškolske nastave, znanosti i umjetnosti.

Sveučilište danas

U okviru Sveučilišta djeluje 26 fakulteta, jedan zajednički studij, tri umjetničke akademije, dvije više škole, zatim 11 znanstvenih instituta i 5 institucija čija je djelatnost od interesa za Sveučilište u cjelini. Na fakultetima, umjetničkim akademijama i višim školama Sveučilišta u Zagrebu bilo je (u školskoj godini 1990./91.) zaposleno 4.127 znanstveno-nastavnih i nastavnih djelatnika, i to: 3.402 s punim radnim vremenom i 725 ostalih. Na fakultetima je bilo zaposleno 3.819 znanstveno-nastavnih i nastavnih djelatnika, na umjetničkim akademijama 185 i na višim školama 123 znanstveno-nastavna i nastavna djelatnika.

Medju 3.247 znanstveno-nastavnih djelatnika ima 888 redovitih profesora, 458 izvanrednih profesora, 715 docenata i 1.186 asistenata. Medju 880 nastavnih djelatnika ima 418 predavača, 55 lektora, i 407 stručnih suradnika. Suradnika u nastavi na cijelom je Sveučilištu bilo ukupno 662, a ostalih djelatnika (administrativnih, stručnih i dr.) bilo je 2.000.

Na visokoškolskim organizacijama na Sveučilištu u Zagrebu bilo je ukupno zaposlenih s punim radnim vremenom 5.971 djelatnik.

U 12 znanstvenih organizacija Sveučilišta bilo je 903 znanstvenika: 102 znanstvena savjetnika, (98 stalnih), 105 viših znanstvenih suradnika (104 stalna), 143 znanstvena suradnika (142 stalni), 362 znanstvena asistenta (359 stalnih), 191 istraživač suradnik (190 stalnih), 1192 administrativnih, tehničkih i drugih djelatnika (ukupno 2095 djelatnika).

Na fakultetima, zajedničkom studiju, umjetničkim akademijama i višim školama Sveučilišta u Zagrebu (po podacima za školsku godinu 1990./91.) bilo je upisano 47.119 studenata, od toga 43.781 redovitih i 3.338 izvanrednih.

Text pribavila dr. Inga Depolo, Zagreb

Iz rada naših članova...

Nagrade učenicima Za Dan državnosti 1992

Želeći potaknuti male sugrađjane da pišu o svome mjestu, Solinjanim Igor Grubišić, koji živi i radi u Njemačkoj, odlučio je nagraditi tri najbolja rada o temi Solina. Prva nagrada od 100 DEM pripala je Jadranu Ivančiću za rad „Šetnja Solinom“. Druga nagrada od 50 DEM pripada Petru Miliću za rad „Priča mi kamen stare Salone“, dok je trećom nagradom od 25 DEM nagradjena Ivana Bubić za rad „Solin“. Svi su nagradjeni učenici iz osmoljetke „Don Lovre Katić“.

Kao donator Igor Grubišić će i ubuduće novčano nagradjivati najbolje radove, a, inače, najavljena je mogućnost da se uspostavi razmjena učenika jedne škole u Frankfurtu sa solinskom školom „Don Lovre Katić“.

D. D.

(Slobodna Dalmacija, 6. lipnja 1992.)

AMA Croaticae-Deutschland

Dragi prijatelji,

o postojanju AMA doznala sam od samog predsjednika gospodina Mladena Jonkea, svog školskog kolege i prijatelja. Odmah sam se ućlanila, jer smatram da se samo takvim udruženjem može obuhvatiti sva naša inteligencija u svijetu. Pred skoro 25 godina moja me je profesija povela u svijet i cijelo to vrijeme sam se osjećala samom i izgubljenom. To ne bi bio slučaj da je postojala AMA. Ono što sam postigla u svijetu, postigla sam znanjem stečenim na našem Sveučilištu i drago mi je da kroz ovu organizaciju mogu svojim članstvom toj činjenici odati priznanje i, koliko mi je moguće, podržati hrvatska sveučilišta, pogotovo u ovim teškim danima, tako da i buduća pokoljenja studenata budu ukorak sa svjetskim normama.

U tom smislu vas najsrdačnije pozdravljam i čestitam AMA - i na obljetnici i uspješnom radu.

Dunja Vejzović

U Zagrebu, 15. siječnja 1993.

O Muzičkoj akademiji

Prije izvjesnog vremena bio sam na predavanju, koje je organiziralo „Hrvatsko kulturno društvo Vladimir Fran Mažuranić“ u Berlinu. Gost te večeri bio je prof. Šeparović, tada još rektor Sveučilišta u Zagrebu. Tom je prilikom g. Šeparović spomenuo zamisao o osnivanju društva hrvatskih sveučilištaraca, koji su diplomirali na zagrebačkom sveučilištu a danas žive u dijaspori. Bio sam u dvojbi pripadam li i sam toj grupaciji. Osvrnuvši se na povijest muzičkog obrazovanja u Hrvatskoj, odlučio sam se za „da“. Evo zbog čega.

Godine 1827. osnovano je društvo pod imenom „Musikverein“. U okviru tog društva stvara se škola, koja 16. veljače 1829. počinje raditi i djeluje neprekidno do danas kao najstarija muzička ustanova u Hrvatskoj. Taj „Musikverein“ preimenovan je 1847. u „Skladnoglasja društvo zagrebačko“, da bi četiri godine potom (1851.) dobio ime „Društvo prijatelja glazbe u Hrvatskoj i Slavoniji“. Nakon još deset godina na molbu Društva škola je pretvorena u konzervatorij. Sabor 1861. donosi odluku o promjeni naziva u „Narodni zemaljski glazbeni zavod“ i dodjeljuje mu stalnu državnu pomoć. Godine 1876. Društvo se seli s Katarinskog trga, gdje je djelovalo od osnivanja, u novosagrađenu i vlastitu zgradu u Gundulićevoj ulici gdje se nalazi i danas. Tako je Zagreb dobio i svoju prvu koncertnu dvoranu. Godine 1895. Društvo modificira ime u „Hrvatski zemaljski glazbeni zavod“ a u kratkom roku, radi političkih promjena, još češće mijenja naziv: „Hrvatska zemaljska glazbena škola“, „Kraljevski konzervatorij“, a 1920. se imenuje „Kraljevskom muzičkom akademijom.“

Muzička akademija je u početku organizirana prema konzervatorijskom uzoru, te se dijeli na nižu, srednju i visoku školu. Prema statutu od 1923. Visoka škola (Akademija u užem smislu) bude podijeljena na pet odjela: I/Odjel za klavir i orgulje; II/Odjel za orkestralne instrumente; III/Odjel za solo pjevanje;

IV/Odjel za kompoziciju i V/Nastavnički odjel za izobazbu učitelja na srednjim školama i zborovodje. Prvi diplomski ispiti na Visokoj školi održani su školske godine 1925./26. Osobno sam diplomirao u ljetnom semestru 1941. na III. i V. odjelu, a moja diploma odražava svojevremenu političku situaciju. Na papiru se vidi grb I. Jugoslavije, bilježi su još Banovine Hrvatske, a signum glasi: „Država Hrvatska – diploma od 28. svibnja 1941.“ Usput budi rečeno da

mi je velika čast što me je Društvo 1977. godine, a povodom svoje 150-e obljetnice, proglasilo počasnim članom.

No, vratimo se povijesti same ustanove. Školske godine 1950./51. otcijepile su se Srednja i Niža muzička škola i nazivaju se Muzička škola „Yatroslav Lisinski“, a od 1962. nadalje „Državna muzička škola u Zagrebu.“

Kako se poslije četrdeset godina djelovanja na berlinskoj „Deutsche Oper“ uskoro namjeravam definitivno vratiti u Zagreb, neobično me je obradovao poziv Muzičke akademije „... da bi po povratku dio svog ogromnog znanja i iskustva prenijeli na studente naše Akademije...“. Nadam se do onda dobrom zdravlju, da bih i ja na taj način dao svoj doprinos daljnjem prosperitetu te ustanove. Muzička se škola od skromnih početaka 1829. godine (trogodišnji nastavni plan po kojem se poučavalo samo pjevanju i violini) razvila u suvremenu muzičkoodgojnu ustanovu. Taj put nije uvijek bio lak, ali zauzimanjem gotovo svih najistaknutijih umjetnika naše muzičke prošlosti sve opreke su svladane, i danas Muzička akademija uživa dobar međunarodni glas. To potvrđuje niz bivših učenika, koji su danas svjetski poznati umjetnici.

Tomislav Neralić

Rektorat sveučilišta u Zagrebu, grafika akademskog slikara Fedora Vajića.

Iz našeg rada...

Donacije AMAC-Deutschland e.V.

Srpanj 1992.:

2 analitičke vage i izvjestan broj različitih kemikalija poslane su preko AMAC-a Kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu prof. dr. Mladenu Bravaru i prof. dr. Jasenki Jelenčić.

Prosinac 1992.:

Laboratorijski stol s kompletnom opremom u digitalnoj tehnici poslan je preko AMAC-a Elektrotehničkog fakulteta u Zagrebu prof. dr. Muljeviću.

Prosinac 1992.:

Donacija lijekova i medicinskog materijala u vrijednosti od 10.000 DM za Ljekarnicu ministarstva zdravstva na Zagrebačkom velesajmu.

Prosinac 1992.:

Donacija lijekova i medicinskog materijala u vrijednosti od 20.000 DM upućena je prim. dr. Krešimiru Janošiju, ravnatelju kirurškog odjela u Osijeku.

Na ovom mjestu se najsrdačnije želimo zahvaliti gospodinu dipl. ing. Vladimiru Penaviću iz Zagreba za transport prve donacije u srpnju 1992. godine, kao i gospodji Olgi Stoss iz Bad Homburga, koja je omogućila da se preostale donacije prevezu uz ostale pošiljke humanitarne pomoći društva „Pro Croatia“ iz istog grada.

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu

I

Društvo diplomiranih inženjera i prijatelja Kemijsko-tehnološkog studija
(AMAC - Kemijsko inženjerstvo)

zahvaljuju se

AMA Croaticae Deutschland

na poklonu 2 analitičke vage Sartorius za potrebe Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu.

Predsjednik
AMAC - Kemijsko inženjerstvo:
Branko Kunst
Dr. Branko Kunst, red.prof.

Dekan:
Marija Kaštrelan Macan
Dr. Marija Kaštrelan-Macan, red.prof.

Predstavljanje Hrvatske u inozemstvu

Premda se u Hrvatskoj već drugu godinu ratuje, premda je to znano već u svakom kutku svijeta, premda je očito riječ o agresivnom imperijalističkom ratu koji je nametnut državi Hrvatskoj – a evo već deset mjeseci i Republici Bosni i Hercegovini – od srpskog nacizma; unatoč neopisivim razaranjima, žrtvama i strahotama, Hrvatska se još uvijek mora boriti s predrasudama, oslobadajući se negativnog imidža u svijetu.

Poput svih predrasuda i te što pogadaju Hrvatsku imaju svoje korijene u prošlosti. Srpska propagandna mašinerija vješto ih ubacuje u svijest mnogih, koji često ne znaju gdje se zapravo Hrvatska nalazi.

Mi, okupljeni u AMAC, pridružujemo se naporima za promicanje istine o našoj domovini. Suprostavljamo se širenju netočnih i neosnovanih tvrdnji o Hrvatskoj. Razobličujemo predrasude. Nažalost, razumski dokazi nisu najuspješniji način borbe protiv predrasuda. Ali, koji drugi način dovodi do boljeg uspjeha? Stoga smo si postavili zadatak: sudjelovati u raspravama na svim razinama, među ljudima različitih političkih stavova. Da bi se unaprijedjivala istina o Hrvatskoj, treba čvrstim dokazima rušiti zle suprotivne mitove.

To je mukotrpan posao. Uspjesi se ne mogu kratkoročno očekivati. Treba biti stalno nazočan, svuda se

javljati za riječ, raspravljati, iznositi činjenice, dokazivati, biti strpljiv i uporan.

Apeliramo na sva hrvatska društva, njihove članove i prijatelje da podupru zajednička nastojanja oko širenja istine o našem narodu i našoj državi.

Hrvatska se ne može, niti smije, osloniti samo na njegovanje odnosa s nekoliko sklonih joj država. Mora se oslanjati na što širi krug država. To važi također za stranke i pokrete u svijetu.

Na tom području vidimo značajnu mogućnost za djelovanje AMAC. Biti prisutan u sredstvima javnog priopćivanja u domovini i izvan nje znači, posebno u ovo naše doba, istodobno se suprostavljati onim ustrojstvima koja su se u tim obavijesnim sredstvima desetljećima upravo fiksirala na »Jugoslaviju«. Hessenski radio živa je slika i neprilika baš takvog negativnog utvrđenja.

Naša je djelatnost tijekom minule godine obuhvaćala pisanje pisama raznim novinama, političarima, radio i tv kućama. Istodobno smo pohađali mnoge sastanke i priredbe sudjelujući u raspravama. Žarka nam je želja, za čije ostvarenje se mjesecima zauzimamo, da se na području Hessena ustanovi radio emisija za Hrvate. Na hrvatskom jeziku!

Igor S. Grubišić

Milan V. Červinka

Iz rada naših članova ...

U sreću Njemačke – sreću za Hrvatsku!

Akcijom »Dobre volje« omogućeno je besplatno ljetovanje dvadesetjednog malom prognaniku iz Vukovara.

Tijekom boravka u Frankfurtu djeca su obišla taj prekrasan »zeleni« grad, poznati botanički vrt »Palmengarten«, zatim Zoološki vrt, plovili su brodom po Rajni, najprometnijoj rijeci Europe, te razgledali poznatu frankfurtsku zračnu luku.

Petnaest dana prošlo je u tren, kao lijep san pun poklona, pažnje i druženja.

Glavni inicijatori akcije bili su gospodin Ivan Orešković iz Zagreba, koji već više od deset godina živi i radi u Frankfurtu i njegova supruga Marianne.

Akciju su pomogli UNICEF-ured u Frankfurtu; »DORA« zaklada za skrb o ratnoj siročadi u sklopu Matice iseljenika Hrvatske, te mnogi pokrovitelji.

Akcija je cijelo vrijeme medijski bila praćena izvješćima gdje. Lidije Komes – Hrvatski radio, FFH-Hessen na putu; te izvješćima novina: Večernji list,

Frankfurter Neue Presse, Offenbach-Post, a dobila je i priznanja od Frankfurtske uprave za skrb o mladima, zahvalu Kriznog štaba Vukovar i kluba Vukovaraca-Zagreb, te Matice iseljenika Hrvatske.

I. O.

Mali Vukovarčani u Frankfurtu

Adrese AMAC ogranaka

Mr. Vicko Matulović, President
AMAC – California Chapter
769 Ramington Drive, Sunnyvale CA 90487
Tel. (H) (408) 739-5325, Fax. (408) 980-0670

Nenad Antunac, President
AMAC – Mideast Chapter
University of Pittsburgh
1417 Cathedral of Learning
Pittsburgh, PA 1526
Tel. (W) (412) 624-5714, Fax (412) 624-9714

Vjekoslav Franetović, President
AMAC – Midwest Chapter
3534 Royal Oak, MI 48068-0242
P.O. Box 242
Tel. (W) (313) 986-1014, (H) 879-0747
Fax. (313) 354-0393

Marija Banac, President
AMA New England Chapter
P.O. Box 3470, New Haven, Conn. 06515-0174
Tel. (H) (203) 432-0750
Fax. (203) 432-1078

Vladimir Ban, President
AMAC New York, Mid-Atlantic Chapter
1061 Great Road, Princeton N.J. 08540
Tel. (W) (609) 452-1188, (H) 924-7708
Fax. (609) 452-0824

Luka Milas, President
AMCA South-West, Texas
M.D. Anderson Cancer Center
1515 Holcombe Blvd., Houston 77030
Tel. (713) 792-3263, Fax. (713) 794-5369

Ante Padjen, President
AMA Quebec Chapter, Canada
Department of Pharmacology & Therapeutics
McGill University, McIntyre Building
3655 Drummond Street, Montreal, H3G 1Y6
Tel. (W) (514) 398-3603, (H) 697-5372
Fax. (514) 398-6690

Ivan Hrvoić, President
AMA Toronto, Canada
58 Ravenscroft Circle, North York, M2K 1W9
Tel. (W) (416) 746-8008, (H) 221-5778
Fax. (416) 764-9329

Srećko Herceg
AMAC Paris, France
24 Pl. Louvois, 78140 Velizy
Tel./Fax. 1/39-464-138

Ante Raguz, President
AMAC Lund, Sweden
P.O. Box 1570, 22101 Lund
Tel./Fax. (404) 462-149

Žarko Dolinar, President
AMAC Switzerland
Furfelder Strasse 14, CH 4125 Richen (Basel)
Tel. 994161 601-5915, Fax. 994161 601-3266

Mladen Jonke, President
AMAC Deutschland
Chattenweg 15, 6380 Bad Homburg v.d.H.
Tel. (0 61 72) 4 17 23, Fax. (49) (0 69) 15 20 2122

Hrvoj N. Sydney-Somogy, Secr.
AMAC Australia
7 Noobinna Cr., Nortabridge NSW 2063
Tel./Fax. (612) 958-3838

Daniel Derežić
AMA Zagreb Medical School
Šalata 3b, 41000 Zagreb
Tel. (38) (41) 466-909, Fax. (38) (41) 466-724

Dubravka Pavišić, President
AMA Farmaceutsko-Biokemijskog Fakulteta
A. Kovačića 1, 41000 Zagreb
Tel./Fax. (38) (41) 445-117

Branko Kunst, President
**AMAC Fakultet Kemijskog
Inženjerstva i Tehnologije**
Marulićev trg 20, 41000 Zagreb
Tel. (38) (41) 452-477, Fax. (38) (41) 450-725

AMAC University of Zagreb
Inga Depolo, Coordinator
P.O. Box 701, 41000 Zagreb
Tel. (38) (41) 464-245, 464-233
Fax. (38) (41) 420-338, 464-008

**AMAC u osnivanju – England, Belgium,
Netherlands, Venezuela, Israel, Croatia-ETF**

Iz rada naših članova...

Ivan Oresković Frankfurt, 09.12.1992
c/o OPC ORESKOVIĆ
Gräfstr. 80
D 6000 Frankfurt/Main 90

An den „STERN“
Postfach 11 0011
2000 Hamburg 11
FAX 040/37035631

„Stern“-Ausgaben Nr. 26, 46, 47, 48, 49
vom 05., 12., 19. und 26. 11. 1992
Serie „Der Fluch von Sarajewo“
von Heinrich Jaenecke

Sehr geehrter Herr Schmidt-Holtz,
mit tiefer Betroffenheit haben wir die Serie in Ihrer
Zeitschrift „Stern“ gelesen. Hierzu unser statement:
– Die UNO hat am 01. Dezember 1992 die serbi-
schen Greuelthaten verurteilt
– Amnesty International spricht in endlosen Zah-
len von Vergewaltigungen, Mord, Terror etc.

In der Vergangenheit veröffentlichte „Stern“ am
17. Juni 92 den Artikel „Jugoslawien stirbt warum?“
von Prof. Dr. Grossarth-Matiček und im gleichen
Geist jetzt eine Serie von Heinrich Jaenicke „Der
Fluch von Sarajewo“ mit Analysen und Thesen, die
unzutreffend und weit von den historischen Tatsa-
chen entfernt sind. Die Aussagen sind instrumentali-
siert und hinterlassen große Zweifel an kompetenter,
verbindlicher und informativer Journalistik.

„Stern“-Ausgabe Nr. 49 vom 26. 11. 1992
Artikel von Alexandra Stiglmayer
„Krieg gegen die Frauen“

Im Gegensatz zu der o.g. Serie schrieb Frau Stigl-
mayer in ihrem Bericht „Der Krieg gegen die
Frauen“ (Nr. 49 vom 26. 11. 1992) von den Massenver-
gewaltigungen als totale gezielte Vernichtungsstrate-
gie des serbischen Agressors, wobei die Frauen per-
fide als Kriegswaffe eingesetzt werden. Die Men-
schenverachtung nimmt durch die Erniedrigung der
Frauen eine neue Dimension an, deren Schwängern
und Mißhandeln zum Bestandteil einer Strategie
wird, mit dem langfristigen Ziel, eine „ethnische
Flurbereinigung“ im Sinne serbischen Großwahns
zu erreichen.

Mile V. Červinka Ivan Oresković Igor S. Grubišić
Für AMAC Arbeitsgruppe, Frankfurt

O ulozi AMAC-a Širenje istine o Hrvatskoj

Uvijek naglašavate da ste za rektora
Zagrebačkog sveučilišta izabrani na
temelju ponudjenog programa. Kako
danas Vi sami ocjenjujete ono što je
napravljeno na Sveučilištu tijekom
Vašega mandata?

– Program na temelju kojeg sam izabran, a
koji je odgovarao tadašnjoj situaciji, vrlo je
brzo trebalo prilagoditi ratnim prilikama. No,
unatoč svim otegotnim okolnostima – ratu i
zastarjeloj zakonskoj legislativi – napravljeno
je mnogo. Napravili smo, zapravo, više nego
ijedna dosadašnja uprava.

Konkretno što?

– U prvom bih redu htio istaći kontinuirani
rad Sveučilišta tijekom cijeloga rata, te naše
aktivno uključanje u obranu Hrvatske i borbu
za njezinu međunarodnu afirmaciju. Poseb-
nu ulogu odigrali su članovi „Društva bivših
studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta-
(AMAC), koji su diljem svijeta radili na suzbi-
janju srpske propagande, širenju istine o
Hrvatskoj i afirmaciji hrvatske države. Osnova-
vali smo, odnosno proširili, i mrežu Među-
narodnih središta hrvatskih sveučilišta na
Jadrano – u Dubrovniku, Makarskoj i Istri.

Realizirali smo i tri međusobno povezane
akcije glede kompjuterizacije Sveučilišta i
njegova povezivanja sa svijetom. To su, prvo,
nabava opreme, zatim Hrvatska istraživačka i
akademska mreža (CARnet) i naposljetku
IBM-ova akademska inicijativa vrijedna oko
11 milijuna maraka.

Osnovali smo i Hrvatsku sveučilišnu nakla-
du, a „Društvo bivših studenata i prijatelja
hrvatskih sveučilišta“ povezali u svjetsku
mrežu. Teško je pobrojati sve akcije, sav rad i
trud, posebice ljudi uključenih u Operativni
štab Sveučilišta, u tom posebnom razdoblju
naše povijesti.

*Izvod iz intervjua koji je „Večernji List“ vodio
sa rektorom Zagrebačkog sveučilišta, prof. dr.
Marijanom Šunjićem, u Zagrebu 5. 2. 1993.*

Jerko

Kad je ujutro otvorio oči, sunce je sjalo, ptičice pjevale, a pčele zujale izvodeći svoj veselo ples oko još rosnih teških grozdova prepunih slatkih bobica.

U prvi mah Jerku se učinilo da ga je probudio veliki bumbar koji mu je proletio pokraj uha. Ali, kad je podigao glavu i bolje osluhnuo, shvatio je da je to buka aviona proparala zrak.

Ostao je nekoliko trenutaka zagledan u nebo slijedeći pogodom zastrašujuću srebrnu ptičurinu, a onda je spustio glavicu.

- A što sad? Kamo ići?

Tjeskoba ponovno iskrsnue u njemu. Još se dublje povukao pod lozovo lišće i tu se skupio sav izmučen i prestrašen.

Tko zna dokle bi tako bespomoćno čekao ne mičući se, da nije do njega dopro zvuk koraka u daljini.

Zadržao je dah i osluhnuo. Tišina. Onda se opet začuše koraci. Dolazili su iz dubine vinograda.

Jerko je nasmrt problijedio. Što da radi? Da skoči i pobjegne? Nije mogao. Noge ga nisu slušale. A koraci dolazili sve bliže i bliže.

Šuštalo je lozovo lišće kao da se netko provlači kroz trsje. Kao da pretražuje da se nije tko god sakrio u njemu.

Odjednom je između lišća zasvjetlucala čelična puščana cijev.

-To su ONI! Vratili su se po mene!- pomislio je Jerko užasnuto. Zubi su mu cvokotali dok je skriven ispod lišća zurio u neke goleme tamne cipele što su gazile po travi. Činilo mu se da će ga svakoga trena lupnuti i zgaziti.

-Bolje da ne vidim što mi se sprema!- i čvrsto je, čvrsto stisnuo oči.

Kad se najmanje nadao, koraci su zastali, a odmah zatim zašuštalo lišće kao da ga je netko razmaknuo rukom.

Znao je da taj netko stoji iznad njega i da ga šutke promatra, ali se bojao otvoriti oči da se ne susretne s onim stranim licem obraslim u bradu.

Bili su to teški trenuci za Jerka. A što je duže trajala ta nepomična tišina, sve mu se više činilo da se priprema nešto strašno.

Onda više nije mogao izdržati.

Polako, polako je otvorio oči.

Kad gle! Iznad sebe ugledao je suncem opaljeno lice golobradog mladića u zelenoj maskirnoj uniformi.

Odmaknuvši rukom lozovo lišće, mladić je gledao u Jerka kao da ne vjeruje svojim očima.

- Kako si ti dospio ovamo? - upitao je u čudu nagnuvši se nad preplašeno stvorenje što je drhturilo u travi poput ptića ispalog iz gnijezda.

Jerko mu je htio odgovoriti, ali od silnog uzbuđenja jedva je hvatao dah.

- Pa, zar me se bojiš? - nastavio je mladi blago, ne bi li mu rastjerao strah.

Ne! Jerko je odlučno zanijekao glavom. Kako bi ga se mogao bojati? U ovom prijaznom gorostaslu odmah je prepoznao gardista već i po krunici s blistavim križićem što mu je visjela o vratu, onakvoj istoj smedjoj krunici kakvu je prebirala među prstima baka kad bi sjedila uvečer kraj njegova uzglavlja.

Vidio je mladić Jerkovo snuždeno, blijedo lice pa mu se ljubazno osmjehnulo.

- Evo, možemo se upoznati - rekao je. - Ja sam Ivan. A ti?

- Jerko.

- Onda, dobro jutro, Jerko! - rekao je pa se stao ogledati uokolo kao da nekoga traži očima. Zatim se ponovno ispitljivo zagledao u Jerka. - A gdje su ostali, Jerko? Tko je još s tobom?

Jerko je otvorio usta. Htio je reći: -Nitko. Nitko nije više sa mnom. Sâm sam!- Htio je još reći: -Sivka su zarobili i odveli!- Ali, nije izustio ni slova jer je briznuo u plač.

Ivan ga nije više ništa pitao. Podigao ga je u naručje i krenuo potrkujući iz vinograda.

-Ovu knjigu posvećujem djevojčicama i dječacima koji su zbog okrutne nemani rata morali napustiti svoje domove, svoje ulice, svoja sela i gradove.-

Maja Glušćević

Iz knjige »Bijeg u košari«, Maje Glušćević, izdanje »Mladost« Zagreb, 1992.

Studentski život

Moj prvi dan na fakultetu dobro pamtim. S dobrom namjerom i još boljim iskustvom iz gimnazije dolazim, naravno, desetak minuta ranije da bi uhvatila dobro mjesto, odakle se sve fino vidi i čuje. Pred ogromnom dvoranom gdje treba biti seminar komeša se skupina ljudi, ali ja ni na kraj pamenti ne kopčam o čemu se radi.

Ljubazno se guram i objašnjavam da ja tu moram ući, dok iza leđa čujem: „Gle malu kak' je naivna!“ Stvar je bila u tome da su svi oni željeli ući, a da je dvorana koja prima 500 studenata bila napunjena s njih 1000. Ja mislim da bi mogli stati kad bi se objesili za neonske cijevi na stropu.

No sada, kad sam već jednom u dvorani stisnuta sa svih strana, nemam šanse da se ubacim u rikverc. Kaj je da je, tu je. Iako ništa ne vidim barem ću dobro čuti, jer su zvučnici pričvršćeni po cijeloj dvorani, ne valjda za ukras. Pogled na sat mi govori da bi predavanje trebalo već početi, a našem profaču ni traga ni glasa. Pitam se na glas kad to već jednom misli početi, kad mi susjed priljubljen uz desno uho objašnjava, da je predavanje već odavno počelo, samo zvučnici danas, izgleda, ne rade. Umjesto da čujem predavanje o Goethe-u, imam sat anatomije gledajući u zatiljak susjeda ispred sebe.

Danas, nakon nekoliko godina iskustva, dolazim na predavanje najmanje pola sata ranije, opremljena dobrom lekturom, dobrim sendvičem i šalicom kave. Zvučnici i dalje vise za ukras, a profesori se svake godine čude broju studenata koji se, naravno, tek nakon prvih klauzura stravično smanjuje.

Ne treba se smijati kad se čovjek nadje u istoj situaciji, ali činjenica je da su seminarne dvorane na fakultetu u Frankfurtu iz godine u godinu sve manje i manje. No s druge strane opet moram priznati da se s tim problemom daće živjeti dokle god je to jedan od glavnih problema našeg studija. Razgovarajući s našim studentima o njihovim poteškoćama, čujemo kako se svi žale na taj isti problem. Desi se, naime, da se zbog manjka prostora neki seminari već od početka moraju križati.

Na moje pitanje da li smo kao stranci studenti drugog reda, odgovaraju mi s NE! Dapače, profesori se vesele kad čuju da imamo uspjeha i volimo njihov predmet. Što se tiče germanistike, kad im se spomene Zagreb, odmah počinju uzdisati, a oči im se zacakle od ponosa. „Da, da mi se ne možemo mjeriti sa zagre-

bačkim fakultetom!“, ili „Zmegač mi je bio prijatelj na fakultetu.“ Dokle god profesori tako pozitivno misle o nama i našem Zagrebu, nema zime.

Ovo, naravno, ne važi generalno za sve hrvatske studente u Frankfurtu, ali važi za one koje ja poznajem. Vjerujem da studenti koji dolaze iz Domovine ovdje studirati imaju većih problema, no to su poteškoće vezane uglavnom uz dozvolu boravka koju momentalno nije lako dobiti. Jedan od daljnjih problema za mnoge studente je, naravno, smještaj, dok s druge strane mogućnosti za zapošljavanje preko ureda ima dosta (uvjet je, naravno, radna dozvola!).

Ima, međutim, jedna sitnica koja bi se mogla promijeniti. Naime, naši studenti se međusobno slabo poznaju i nigdje ne okupljaju, jer nema odgovarajuće institucije koja bi im to omogućila. Vjerujem da ima naših studenata s itekakvim problemima, samo se za to ne zna, jer se nemaju kome obratiti. Moj prijedlog i molba koju upućujem društvu „AMA Croaticae“ je da potakne osnivanje regionalnog društva za hrvatske studente u Njemačkoj. Možda bi tada situacija naših mladih intelektualaca bila mnogo jasnija.

Irena Balić

*Gaudeamus igitur
Iuvenes dum sumus
Post iucundam iuventutem,
Post molestam senectutem
Nos habebit humus.*

*Vita nostra brevis est,
Brevi finietur.
Venis mors velociter,
Rapit nos atrociter,
Nemini parceret.*

*Vivat Academia,
Vivant professores!
Vivant membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore!*

Vidovi i potrebe djelovanja AMAC izvan akademskih okvira

U ovim sudbonosnim i za našu domovinu najtežim trenucima, dužnost je svih nas – kako u domovini tako i izvan nje – povezivati se i uzajamno suradivati. Plodna i konstruktivna suradnja treba obuhvatiti sve slojeve našeg društva, kao i institucije svih društvenih oblika. Samo na taj način će svatko u granicama svojih mogućnosti pridonijeti afirmaciji našeg nacionalnog integriteta, te demokratskom i ekonomskom razvitku i prosperitetu Hrvatske.

AMAC Deutschland e.V., Frankfurt, otvoreno je društvo, koje je voljno suradivati sa svim progresivnim društvima i izvan akademskih okvira. Slijedećim prilogom želio bih istaknuti slikovit primjer suradnje hrvatskih sportaša i sportskih radnika iz Frankfurta na sportskom, socijalnom i humanitarnom području.

U svezi s tim želim se SV Croatia zahvaliti i na financijskoj pomoći glede ostvarenja Glasnika.

Osnutak sportskog društva:

Ideja davnih 70-tih godina Hrvata iz Frankfurta i okolice o osnivanju sportskog društva u kome bi se okupljala hrvatska mladež, realizirana je tek 1987. Uz pomoć Hrvatske katoličke misije iz Frankfurta formalno je osnovan i prijavljen nadležnim Njemačkim vlastima SV. CROATIA, Frankfurt.

Aktivnijim radom započinje društvo 2. veljače 1991. godine biranjem predsjedništva na čelu s predsjednikom gospodinom Ilijom Drežnjakom.

Formirane su sportske sekcije, nogomet i košarka. Njima se pridružuje i u to doba već veoma aktivan kuglaški klub »Tomislav«.

Sve tri sekcije danas uspješno rade, što se može vidjeti i iz slijedećih prikaza Predsjedništva tog društva:

Nogometna sekcija:

Osnovana je 7. veljače 1991. sa svega 50 članova i 13 aktivnih igrača. U sezoni 1991/92. igra u razredu »Kreisliga B«. Na prvoy prvenstvenoy utakmici morao je zaigrati i sam predsjednik kluba gospodin Jozo Lovrić, unatoč svojih 38 godina, jer nekolicina igrača nije posjedovala dozvolu Nogometnog saveza.

Stoje slijeva: trener Ivković, članovi uprave, Cavar, Budimir, Madjo, igrači: Krolo, Martinović, Čabrava, Samardžić, Jurišić, Marinović, pom. trener M. Boić i predsjednik Jozo Lovrić.
donji red: igrači s lijeva Jurić, Ivančić, Dropuljić, Čarogaj, Čarević, Bulić i Parlov. Tu je još i član uprave Periša sa sinom.

Velikim entuzijazmom i željom za afirmacijom ubrzo prebrodjuju početne poteškoće i postižu veliki uspjeh; uspon u slijedeći razred »Kreisliga A«. Danas CROATIA broji 155 članova s dvije seniorske i jednom juniorskom, te momčad »veterana«. Sve momčadi se takmiče s uspjehom i pokazuju zavidne rezultate.

CROATIA nastupa na raznim turnirima u Njemačkoj i izvan nje, a ugostila je i renomirane hrvatske-europske momčadi, kao to su »N.K. Hajduk«, Split, »Hašk-Gradjanski«, Zagreb, te »N.K. Vukovar«.

Zahvaljujući neumornom radu i zalaganju svakog pojedinca, a posebno gospodina Mate Leba, kao i velikodušnoj pomoći oko 30-torice sponzora (poslovnih ljudi Hrvata) uspjeh CROATIE je zajamčen. Društvo je danas poticijalni kandidat za ulazak u »Bezirksligu«.

Kuglaška sekcija:

Kuglaški klub »Kralj Tomislav«, Frankfurt, osnovan je u veljači 1987. pri Hrvatskoj katoličkoj misiji u Frankfurtu uz pomoć svećenika fra. Rafaela Begića.

Klub se bezuvjetno ograđuje od bilo kakove suradnje sa tadašnjim jugo-klubovima. S tri momčadi natječe se u njemačkoj konkurenciji i pokazuje veoma dobre rezultate. Prva momčad ima realne izgleda za ulazak u „Bezirksligu“.

Košarka:

Košarkaški klub CROATIA Frankfurt, osnovan je u ožujku 1991. godine. Prvu sezonu 1991./92. počeli su s dvije momčadi, muškom ekipom i ekipom juniora (od 16-18 god.). Obje ekipe uspješno završavaju sezonu plasirajući se u viši razred. Rezultat tog uspjeha je dolazak novih članova, koji još traje.

Novu sezonu 1992./93. igrali su s četiri ekipe: muška, ženska, juniori od 16-18 god. i juniori od 10-14 godina.

Momčad košarkaša.

S. V. CROATIA

Niedenau 27, 6000 Frankfurt am Main

Bez pretjerivanja može se reći da su sve ekipe veoma uspješne, nalaze se na prvim mjestima u svojim ligama, a to znači automatsko plasiranje u viši razred u idućoj sezoni.

Za sada košarkaški klub broji 70 aktivnih i 10 pasivnih članova, ali uskoro se očekuje i preko 100 članova.

Kao što sam napomenuo na samom početku, svrha osnivanja hrvatskih sportskih klubova ima i socijalni karakter. Omogućava osim gajenja sportskog duha i intergracije Hrvata u Njemačkoj, međusobno povezivanje i upoznavanje hrvatske mladeži ovdje, kao i u europskim okvirima. Osim toga svi naši sportaši i sportski radnici uz neumorno i nesebično zalaganje, organizirali su i sudjelovali na svim demonstraci-

jama diljem Europe za priznavanje hrvatske nezavisnosti i za zaustavljanje nametnutog nam Domovinskog rata.

Organizirajući dobrotvorne utakmice i koncerte neumorno su sakupljali svaku vrstu humanitarne pomoći za našu napaćenu domovinu. Novčani prilogi sa turnira uplaćivani su u fondove »Zrinski i Frankopan«, te »kralja Zvonimira« u Zagrebu.

Dosadašnji uspjesi svih triju sekcija su više nego zadovoljavajući, i mi vjerujemo da će tim elanom nastaviti i u budućnosti. Predsjedništvima svih sportskih sekcija srdačno se zahvaljujem na prikupljenim podacima uz nadu da ćemo i u budućnosti konstruktivno i uspješno suradjivati.

Jure Ivezić

**Sportaš najviše klase
treba proći tri stepenice prije nego što se uspne na vrh
prvo rad, drugo rad i treće rad.**

Paavo Nurmi

Zusammenfassung

- Seite 2 Im Wort der Redaktion wird darauf hingewiesen, daß die Idee eine Jahresschrift zu veröffentlichen, auf einer der – immer offenen – Zusammenkünfte mittwochs, entstanden ist. Diese Jahresschrift soll unseren Mitgliedern, aber auch anderen, als schriftlicher Bericht unserer Aktivitäten dienen. Der Öffentlichkeit, in erster Linie der deutschen, sollte sie einen Einblick in die Struktur unserer Vereinigung gewähren und die Zielsetzung verdeutlichen.
- Seite 3 In seinem Grußwort an die jetzigen und künftigen Mitglieder von AMAC, ruft der kroatische Botschafter in Bonn, Prof. Dr. Ivan Ilić, alle in der B.R.D. lebenden kroatische Intellektuellen auf, sich zusammenzufinden, um beim Aufbau Kroatiens in einen modernen, demokratischen Staat, zu helfen. Gleichmaßen beschwört er Stehvermögen und bietet uns jede mögliche Unterstützung seiner Institution an. Es sei erwähnt, daß auch Herr Ilić Mitglied von AMAC ist.
- Seite 4-5 **Almae Matris Alumni Croaticae** ist ein Bericht des Präsidenten von AMAC - Deutschland e.V., Herrn Jonke, über die Entstehung der Vereinigung AMAC überhaupt, und in Deutschland im besonderen. So erfahren wir, daß es schon Anfang des vorigen Jahrzehnts, dank der Initiative des Prof. dr. Žarko Dolinar aus Basel, Bestrebungen gab, eine Institution wie sie im Westen gängig ist, auch in Kroatien zu schaffen. Diese Idee wurde von den damaligen Machthabern mit Mißtrauen bedacht. Es war nicht möglich diese Idee zu verwirklichen. Erst 1989, als sich die gesellschaftspolitische Veränderung abzeichnete, gelang es Herrn Žarko Dolinar mit Unterstützung des damaligen Rektors, Prof.dr. Zvonimir Šeparović, die Vereinigung AMAC in Zagreb und Zürich ins Leben zu rufen. Danach folgten Gründungen in den USA, Kanada, Frankreich, Schweden, Australien und der Bundesrepublik Deutschland. Die Zielsetzung der Vereinigung AMAC beschreibt Herr M. Jonke folgendermaßen:
- AMAC soll die ehemaligen Studenten kroatischer Universitäten vereinen, um das Ansehen der Universitäten und ihren Bestand zu fördern.
 - Kontaktherstellung zwischen heimatlichen und entsprechenden deutschen Einrichtungen. Dies bezieht sich u.a. auf möglichen Studenten- und Dozentenaustausch, sowie auf Förderung von Entwicklungsprojekten.
- Zum Schluß erinnert uns Herr Jonke daran, wieviel wir unserer Alma Mater verdanken und bittet uns, unserer Dankbarkeit Ausdruck zu verleihen, indem wir uns in entsprechender Weise betätigen.
- Seite 4-5 Abgedruckt ist die Vereinbarung über die Gründung der Vereinigung AMAC. In zehn Punkten werden strukturelle sowie ideelle Einzelheiten festgelegt. Dies sind u.a.:
- Das oberste Gremium ist das Parlament. Dieses trifft sich mindestens einmal im Jahr, in der Regel am Tag der Universität.
 - Es wird ein Koordinationszentrum in Zagreb konstituiert.
 - Alle AMACs müssen für alle ehemaligen Studenten und Freunde kroatischer Universitäten, ohne Rücksicht auf Nationalität, Religions- oder Staatsangehörigkeit, offen sein.
 - Diese Vereinbarung wird vom Rektor der Universität Zagreb, sowie von bevollmächtigten der einzelnen AMAC-Vereine unterschrieben und tritt in Kraft, wenn sie von den einzelnen Vereinen ratifiziert wird.
- Seite 6 An die Vereinbarung anschließend; das Gedicht „Stein der Heimat“, gewidmet den Flüchtlingen aus Bosnien und Herzegowina.
- Seite 7 Abschrift des Artikels „Almae Matris Croaticae überall“. Der Artikel ist der Zeitschrift „Kroatisches internationales Wochenblatt“ entnommen und bespricht die Gründung der Vereinigung AMAC.

- Seite 8 **Domi manere convenit felicibus** ist ein Aufsatz des Prof. Dr. Žarko Dolinar. Es ist eine Studie über die Schwierigkeit, den Intellektuellen, der jahrzehntlang gegängelt und bevormundet wurde, für eine Aktion zu gewinnen. Dieser Aufsatz ist auch ein Appell an unser Demokratieverständnis und schließt mit den Worten: „und werden, in einer Welt wie sie ist, für eine Welt wie sie sein sollte: grenzenlose und freie Heimat freier Menschen, kämpfen“.
- Seite 9 **Dr. Vladimir Ban**, Präsident der AMAC Midatlantic in den USA, schildert die Entstehung der Vereine in Nord Amerika und ihre heutige Tätigkeit.
- Seite 10 **Dankesurkunde des Ministeriums für Aussiedler der Republik Kroatien an AMAC-Deutschland e.V.** für geleistete Hilfe im humanitären und wissenschaftlichen Bereich.
- Seite 11 Auflistung von einzelnen Veranstaltungen des AMAC-Deutschland e.V. mit Themata wie z.B.: „Kroatische Literatursprache gestern und heute“; Gastredner Prof. Dr. Stjepan Babić Akademiker, oder „Kroatische politische Idee von den Humanisten des 15. Jhrh. bis heute“, Gastredner Prof. Dr. Ivan Supek, Präsident der Kroatischen Akademie der Wissenschaften und Künste. Einige dieser Veranstaltungen haben wir in Zusammenarbeit mit anderen kroatischen Vereinen durchgeführt.
- s. 12-14 **Dies Academicus**, ist ein Bericht von Herrn Mladen Jonke über die schon erwähnten Tage der Universität unter der Schirmherrschaft des Präsidenten der Republik Kroatien Dr. Franjo Tudjman. Es wird Bezug genommen auf die einzelnen Veranstaltungen, Gespräche, die kriegsähnliche Situation im Lande. Zum ersten Mal trafen sich kroatische Intellektuelle aus aller Herren Länder zu einem Akt der Solidarität mit der Heimat. Erwähnenswert ist, daß sich unser Landesvater sehr viel Zeit genommen hat, um mit den Besuchern – insbesondere mit den Mitgliedern der Vereinigung AMAC – über die anstehenden Probleme des Landes zu sprechen. (Photos vom Dies Academicus u.a. Dr. Franjo Tudjman bei der Festansprache, sowie ein Abdruck des Programms)
- Seite 15 In ihrem Artikel **Zusammenarbeit kroatischer Vereine in Deutschland** betonen die Herren Milan V. Červinka und Igor S. Grubišić, ausgehend von einer Lageschilderung Kroatiens, die Notwendigkeit einer engen Zusammenarbeit aller kroatischer Vereine in der Bundesrepublik. Als Beispiel, nur einer von vielen Möglichkeiten der Zusammenarbeit, verfassen sie einen gemeinsamen Appell, der auch von anderen kroatischen Vereinen unterzeichnet wurde. Der Appell ist in deutscher Sprache auf Seite 15 abgedruckt.
- s. 16-19 Der langjährige Redakteur der Zagreber Zeitschrift „Die Stimme des Konzils“, Msgr. Ž. A. Kustić, der gegenwärtig in der Bundesrepublik lebt und arbeitet, hat anläßlich der Gründungsversammlung von AMAC-Deutschland e.V. eine Rede über **die Rolle des Intellektuellen bei der geistigen Erneuerung der Heimat** gehalten. Diese Rede haben wir unter dem Titel „Damit Kroatien kein Mythos wird!“ abgedruckt.
- Es ist ein Essay über die Schwierigkeiten, die ein Intellektueller als Priester im Umgang mit seinen „Schäfchen“ hat, insbesondere wenn es sich um andere Intellektuelle handelt. Er beklagt die etablierte „Priester-Schäfchen“-Beziehung. Einen Schlußstrich unter die bisherige Geschichte dieser Beziehung ziehend, sagt er wörtlich: „Der Ausgangspunkt der kroatischen geistigen Wiedergeburt muss ein entschieden differenziertes Kroatum sein, ein ganz bestimmter kroatischer Mensch. So muß die geistige Wiedergeburt den Nutzen für den Menschen im Auge haben. Sie muss zu Gunsten der Familie, des Volkes und immer zu Gunsten der Freiheit wirken. Alles, was sich gegen die Freiheit richtet, richtet sich auch gegen den Menschen und gegen Gott“. Und eine Zeile weiter: „Wir, nämlich, sind das Volk von Stjepan Radić und Aloisius Stepinac. Auch Krleža ist ein Ausdruck unseres Wesens. Sollte jemand aber ein Stepinac-Volk ohne krležianischer Faktoren, ohne Petrica Kerempuh – eine Gestalt, gleich dem deutschen Till Eulenspiegel –, formen wollen, dann könnte es ein

Falsifikat werden. Wenn aber jemand ein Kroatentum aus der Person Krležas, oder auch Titos, bzw. Hebrangs – dies sollte für eine Assoziation genen – ableiten wollte und dabei die Stepinač-Elemente dieses Volkes vernachlässigte, wird es wiederum falsch sein. Wenn man dieses Volk synthetisch begreifen will, dann bedeutet dies die Idee zu verinnlichen, daß diese Volk ein Stepinač-Krleža-Volk ist und daß ein Intellektueller in ihm weder ein klerikale noch ein streitschütiger Atheist, ein Bolschewik sein kann. Ich glaube, daß wir uns, als Intellektuelle, beim gemeinsamen Aufbau unserer Nation finden können. Diese wird vom Geist Europa's, der Freiheit, der Menschlichkeit durchdrungen, und so weit möglich, vom Bolschewismus und welchem Klerikalismus auch immer, befreit damit in ihr Parteien aufblühen und nie mehr faschistische und bolschewistische Modelle gedeihen können. In uns soll sich gegenseitiges Vertrauen verfestigen“.

Weiterhin beklagt der Autor die Kluft, die sich zwischen der geistlichen und weltlichen Intelligenz aufgetan hat, findet aber den Zeitpunkt, Ziele zum Wohle des kroatischen Volkes gemeinsam anzugehen, für gekommen. „Als einem Priester der Kroatischen Kirche, liegt mir besonders am Herzen, daß wir gemeinsam versuchen, die Mauer, die schon lange die geistliche und weltliche Intelligenz in der Diaspora trennt, aufzubrechen. Es ist nämlich so, daß wir schön freundschaftlich miteinander umgehen, aber schlecht zusammenarbeiten. Dies sollten wir ändern !

- Seite 19 Im Anschluß, ein Gedicht des kroatischen Dichters M. Sigetić: „Kroatien ist unsere Mutter“
- Seite 20 Prof. Dr. Josip Matesić von der Universität Mannheim gibt uns in seinem Beitrag: „Über die Möglichkeit des Studiums der Kroatistik“, detaillierte Auskunft über eben diese Möglichkeiten in der Bundesrepublik. Neben der Universität in Mannheim ist dies z. Zt. hauptsächlich in Göttingen und Bamberg möglich.
- Hierbei beklagt er die, sich festgesetzte, Ansicht, daß es eine serbokroatische Sprache gäbe und die Trägheit, mit welcher sich die Einrichtungen von dieser Vorstellung trennen, auch wenn man berücksichtigt, daß auch die offizielle kroatische Seite, in dieser Hinsicht, bisher zu wenig getan hat.
- Seite 21 An dieser Stelle haben wir den Appell der 43 Nobelpreisträger für einen Frieden in Kroatien abgedruckt. Aus technischen Gründen (vor allem Zeit) war es uns nicht möglich die Unterschriften abzulichten, aber lt. Auskunft aus dem Sekretariat der Initiatoren haben sich diesem Aufruf noch an die 60 Nobelpreisträger angeschlossen.
- Seite 22 Drago Trumbetaš ist der bekannteste kroatische „Gastarbeiter-Künstler“ in der Bundesrepublik. Bezogen auf seine Arbeit ist auch sein Gedicht: „Wer ist dort?“
- Seite 23 Drago Trumbetaš; Graphik aus dem Zyklus „Orwell '91 – Zeit des Sterbens“, ein Protest gegen die serbische Aggression auf Kroatien.
- s. 22/24 Ein Aufsatz aus dem Jahre 1977 über den Gastarbeiter und Künstler Drago Trumbetaš, mit ausführlicher Auslassung über das Gastarbeiterschicksal überhaupt. Diesen Aufsatz schrieb Frau B. Červinka als Vorwort für den Graphikenband „Gastarbeiter“, der seinerzeit in Darmstadt gedruckt worden ist.
- s. 25/26 Über die Geschichte der Universität von Zagreb, ist ein Text, den wir aus dem Archiv der Universität bekommen haben. Er sagt aus, daß die Universität von Zagreb die älteste Einrichtung dieser Art in Kroatien ist, gleichsam aber zu den ältesten Universitäten Europas zählt. Durch die Urkunde des Ugrokroatischen Königs Leopold I, wurden der damaligen Jesuitenakademie Rechte und Vergünstigungen einer Universität eingeräumt. Seitdem wirkt die schon 1362 gegründete Philosophische Schule auch formalrechtlich als eine Hochschuleinrichtung – Neoadademia Zagradiensis.

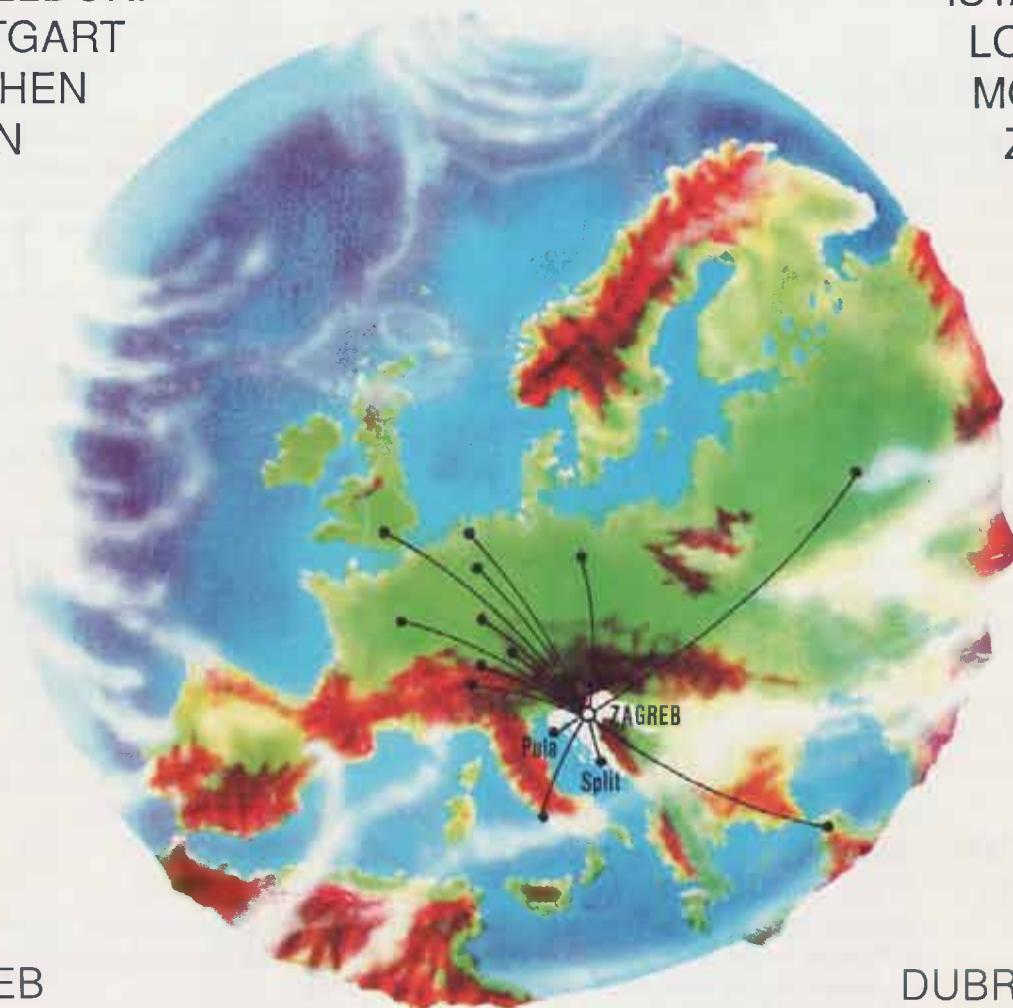
- Die abgebildete Universitätsfahne von 1848 wurde nach einem Aufstand, an dem auch Studenten teilgenommen hatten, beschlagnahmt und vernichtet.
Nach amtlichen Angaben waren im Schuljahr 1990.-91. 47.119 Studenten immatrikuliert.
- Seite 26 Oben rechts: „Aus dem Wirken unserer Mitglieder...“ Auszug aus der Zeitung „Slobodna Dalmacija“ in dem berichtet wird, daß unser Mitglied **Igor Grubišić** eine Stiftung zur Förderung von Schülern aus seiner Heimatstadt Solin eingerichtet hat. Ausgesetzt sind Geldpreise für beste Aufsätze über die Stadt.
Unten rechts: Grußwort an den AMAC-Deutschland e.V. seitens unseres Mitglieds, der Mezzosopranistin (RWagner) **Dunja Vejzović**, in dem sie uns, anlässlich unseres einjährigen Jubiläums, weiterhin viel Erfolg wünscht.
- Seite 27 Über die **Musikakademie** ist eine Rückschau auf die Geschichte dieser Einrichtung, die 1827 als „Musikverein“ beginnt und seit 1861, gemäß dem Beschluss des Kroatischen Parlaments als Konservatorium arbeitet. Seit 1920 Akademie. Heute hat sie einen guten internationalen Ruf. Der Autor dieser Rückschau ist der bekannte Opernsänger **Tomislav Neralić**, der seit über vierzig Jahren an der Berliner „Deutsche Oper“ wirkt.
Im Anschluss: „Das Rektorat der Universität Zagreb“, eine Graphik des verstorbenen Künstlers **Fedor Vajić**.
- Seite 28 **Stiftungen des AMAC-Deutschland e. V.**; mit vier bescheidenen Beiträgen (im Wert von insgesamt her 30.000 DM), konnten wir uns 1992 in die, kaum zu überschaubare, Liste derjenigen einordnen die...
Danksagungsurkunde der Technologischen Fakultät in Zagreb für die Donation von AMAC-Deutschland e.V.
- Seite 29 **Repräsentation der Republik Kroatien im Ausland** ist ein gemeinsamer Aufsatz unserer Mitglieder **Igor S.Grubišić** und **Milan V. Červinka**, in dem sie die serbische Aggression auf die Republik Bosnien und Herzegowina zum Anlass nehmen, auf die Vorurteile gegenüber Kroatien aufmerksam zu machen. Dieser Vorwurf richtet sich in erster Linie an die Adresse derjenigen, die sich von einer Jugoslawien-Vorstellung, wie sie nie den Realitäten entsprach, sehr schwer trennen können und z.T. auch nicht wollen. Als Beispiel wird das Dritte Hörfunksprogramm des Hessischen Rundfunks angeführt.
Unten: **Aus der Arbeit unserer Mitglieder**. 1992 ist es der Familie M. u. I. Orešković gelungen, für einige, aus Vukovar, vertriebenen Kinder, einen mehrtägigen Ferienaufenthalt in Frankfurt am Main zu organisieren. Vielen Dank an alle, die geholfen haben.
- Seite 30 **Adressen der AMAC Vereine rund um die Welt...**
- Seite 31 Links: **Aus der Arbeit unserer Mitglieder...** Ein Brief an den „Stern“.
Rechts: Auszug aus einem Interview des Rektors der Universität von Zagreb, **Prof. Dr. Marijan Šunjić**, in dem er u. a. die Wichtigkeit der Tätigkeit, aber auch die realen Verdienste unserer Vereine beim Aufbau unserer Heimat würdigt.
- Seite 32 **Jerko**, ist eine Episode aus dem Kinderbuch „Flucht in der Kiepe“ von **Maja Glušćević**. Sie ist für unsere jüngsten Leser gedacht.
- Seite 33 **Studentenleben** ist ein Versuch, die Leser mit den Problemen der Studenten – falls wir es schon vergessen haben sollten – vertraut zu machen. Gleichsam auch eine Anregung für uns, kroatischen Studenten, die es besonders schwer haben wenn sie frisch aus der Heimat kommen, beim Zurechtfinden zu helfen.
Unten: Entbehrt jeden Kommentars. Dennoch, „**Gaudeamus igitur...**“
- Seite 34 Ein Portrait des erst neulich gegründeten **S.N. Croatia** mit seinen drei Abteilungen: Fußball, Basketball und Kegeln. Eine Spende dieses Vereins hat auch die Herausgabe dieser Jahresschrift mitermöglicht. Danke!

R. Č.

HRVATSKA ↔ EUROPA

FRANKFURT
DÜSSELDORF
STUTTGART
MÜNCHEN
BERLIN
RIM

AMSTERDAM
ISTANBUL
LONDON
MOSKVA
ZÜRICH
PARIZ

PULA
ZAGREB

SPLIT
DUBROVNIK

CROATIA AIRLINES

Hrvatska zrakoplovna tvrtka

Zagreb, Teslina 5, phones: 041/ 451-244 i 427-752
Split, Obala Lazareta 2, phone: 058/ 362-202
Frankfurt, Klingenstrasse 25, phone: 069/ 92-00-520